

nasza.pk.edu.pl



nasza politechnika

ISSN 1428-295 X

Miesięcznik Politechniki Krakowskiej im. Tadeusza Kościuszki

nr 1 (269) I 2026



SPIS TREŚCI

TEMAT NUMERU	
1	Rozwój wobec wyzwań — <i>Przemysław Wewiór</i>
INFORMACJE	
6	Kronika
7	Nagrody Rektora dla pracowników PK
10	Pracownicy: Doktor habilitowany Agnieszka Kulawik-Pióro Doktor habilitowany Reza Teimouri Doktorzy
13	Misja Politechniki na Narodowym Kongresie „Nauka dla Biznesu”
14	10. Open Eyes Economy Summit Forum Samorządowe Zakopane 2025
15	Grand Prix i 27 medali dla PK na wystawie wynalazków
16	Life Science Open Space 2025
17	Z troski o to, co zapisane w krajobrazie
19	25-lecie architektury krajobrazu na PK
20	Pół wieku Wydziału Inżynierii Elektrycznej i Komputerowej PK
24	Międzynarodowy konkurs na wizję kampusu Czyżyny rozstrzygnięty
25	iStudies na Politechnice Radiowe mikołajki: czy warto odwiedzać politechniczne radio?
ARTYKUŁY	
26	Otwarta nauka na PK, czyli czego nam jeszcze potrzeba? — <i>Piotr Dąbrowski</i>
28	65 lat Studenckiego Koła Naukowego Budownictwa Ogólnego PK — <i>Jan Kurek</i>
ROZMOWA	
31	Na straży bezpieczeństwa i porządku — <i>rozmowa z Grzegorzem Lipniakiem</i>
ŚWIADOMA STREFA PK	
33	Wspólnota zaczyna się od wartości — o tym, co nas naprawdę łączy — <i>Patrycja Zemła</i>
KALEJDOSKOP	
35	Zgodnie z tradycją. Wigilia akademicka i studenckie mikołajki
36	Galeria „Gil”: Terapia sztuką „Jesienne spotkania” Dyplom WA 2025

NASZA POLITECHNIKA Miesięcznik Politechniki Krakowskiej im. Tadeusza Kościuszki Ukazuje się od 1997 roku	Kolegium redakcyjne	
	SEKRETARZ REDAKCJI Katarzyna Tyńska	Na I stronie okładki: Sandra Kiwior, studentka, była przewodnicząca Rady Samorządu Studenckiego Wydziału Informatyki i Matematyki PK oraz Szymon Nachman, przewodniczący Uczelnianej Rady Samorządu Doktoran- tów PK podczas wigilii akademickiej, zorganizowanej na kampusie PK w grudniu ubiegłego roku (więcej na s. 35)
	REDAKTOR PROWADZĄCY Michał Pierewicz	
	REDAKTORZY Renata Dudek Danuta Zajda	Na IV stronie okładki: Zimowa oprawa kampusu Politechniki Warszawskiej przy ulicy Warszawskiej 24. Zdjęcia: Jan Zych
	WSPÓŁPRACA Marcin Bielowicz Ewa Deskur-Kalinowska Bartłomiej Krystyński Jakub Paduch Lesław Peters Joanna Skowrońska Małgorzata Syrda-Śliwa	
	FOTOGRAFIK Jan Zych	Projekt layoutu czasopisma i okładki: Monika Wojtaszek-Dziadusz Skład: Adam Bania, Wydawnictwo PK Druk: Drukarnia DjaF Nakład: 650 egz.
ISSN 1428-295 X Adres redakcji: Politechnika Krakowska ul. Warszawska 24 31-155 Kraków tel.: (12) 628 25 08 e-mail: naszapol@pk.edu.pl strona: nasza.pk.edu.pl 	Za treść nadesłanych materiałów odpowiadają autorzy. Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i zmian redakcyjnych. Nie zwraca materiałów niezamówionych.	

Rozwój wobec wyzwań

PRZEMYSŁAW
WEWIÓR

Strategia rozwoju Politechniki Krakowskiej im. Tadeusza Kościuszki na lata 2026–2031



Umiedzynarodowienie jest istotnym elementem strategii Politechniki Krakowskiej. Na zdjęciu zajęcia laboratoryjne programu Bioref na Wydziale Inżynierii i Technologii Chemicznej PK
Fot.: Jan Zych

Władze Politechniki Krakowskiej przyjęły ambitną strategię rozwoju uczelni w latach 2026–2031. Dokument opiera się na efektach działań z poprzedniej perspektywy strategicznej i odpowiada na wyzwania, które stawia dynamicznie zmieniające się otoczenie. W ubiegłym roku każdy pracownik otrzymał do konsultacji liczący 22 strony projekt nowej strategii. Następnie w trakcie wieloetapowych uzgodnień projekt został doprowadzony do postaci ostatecznej, która 17 grudnia została przedłożona do przyjęcia przez Senat Politechniki Krakowskiej. Jest to dokument jawny i dostępny dla każdego na platformie BIP.

Strategiczne efekty

W odniesieniu do poprzedniej perspektywy strategicznej naszym największym sukcesem był wynik ewaluacji jakości działalności naukowej — jeden z najlepszych w Polsce. Warto podkreślić, że nie był to sukces przypadkowy. Analizy bibliometryczne, oparte na danych z bazy Scopus, pokazały, że w ostatnich latach Politechnika należała do najszybciej rozwijających się uczelni technicznych w kraju. Wzrosty rok do roku kluczowych wskaźników — takich jak liczba artykułów w górnym decylnie najlepiej cytowanych publikacji, znormalizowany wskaźnik cytowań czy liczba

artykułów powstałych we współpracy międzynarodowej — były imponujące. Co więcej, pod tym względem uczelnia wyprzedziła tak renomowane ośrodki, jak Politechnika Warszawska czy Politechnika Wrocławska. Dlatego jednym z niewątpliwych osiągnięć poprzedniej strategii było zwiększenie naszego oddziaływania na światową naukę — ten kierunek bezwzględnie należy utrzymać i wzmocnić w nowej strategii.

Proces powstawania

Projekt nowej strategii powstawał od początku ubiegłego roku. W pracach uczestniczył 9-osobowy Zespół ds. Opracowania Strategii. Niektórzy członkowie Komitetu Sterującego też włączyli się w codzienną pracę zespołu. Ponadto korzystaliśmy ze wsparcia naukowców, zwłaszcza tam gdzie była mowa o priorytetowych dla nas obszarach badań. Mielismy wsparcie ekspertki z zakresu komunikacji z przemysłem, skorzystaliśmy też z wyników analiz rankingowych (pozycja PK w rankingach międzynarodowych), przygotowanych przez ekspertów Fundacji Edukacyjnej „Perspektywy”.

Bardzo liczne grono osób na uczelni było naszymi konsultantami. Zespół odbył ponad 30 spotkań



Nowej strategii Politechniki towarzyszy wieloletni plan inwestycyjny — jednym z ważnych efektów tego planu jest wzbogacenie infrastruktury uczelni o nowy budynek w Czyżynach
Fot.: Jan Zych

z kilkudziesięcioma osobami, kierującymi jednostkami oraz przedstawicielami różnych grup środowiska na PK. Zaproszeni byli m.in. dziekani, osoby odpowiedzialne za kierowanie kluczowymi według Zespołu procesami na uczelni (kierownicy wybranych jednostek organizacyjnych, pełnomocnicy), przedstawiciele studentów i doktorantów. Uwagi były także zgłaszane w trybie indywidualnym, każdy zgłaszający otrzymał na nie odpowiedź.

Ponadto zorganizowaliśmy dwie otwarte debaty na temat rozwoju badań naukowych i transferu wiedzy — zaproszenie zostało wysłane bezpośrednio do każdego nauczyciela akademickiego na uczelni. Po debatach wysłaliśmy do wszystkich nauczycieli akademickich ankietę dotyczącą rozwoju. Dzięki tym działaniom uzyskaliśmy informację zwrotną od ponad 120 osób — często w formie wnikliwych odpowiedzi na otwarte pytania.

Chcieliśmy stworzyć przestrzeń, w której ludzie będą mogli się swobodnie wypowiedzieć o mocnych lub słabych stronach funkcjonowania uczelni, potrzebach swoich jednostek czy społeczności. Wiele z propozycji, które nie zostały wprost włączone do treści „Strategii...” ze względu na swój bardziej operacyjny charakter, ma dużą wartość merytoryczną. Dlatego będą wykorzystane na etapie wdrażania strategii. Zespół ds. Opracowania Strategii PK, równoległe z pracami nad samą strategią, przygotowywał też rekomendacje dla władz uczelni dotyczące jej wdrożenia, a zgłoszone przez społeczność PK uwagi będą cennym materiałem w projektowaniu procesu implementacji.

Misja, wizja i wartości

W nowej strategii misję PK określono na nowo jako: łączenie innowacyjnych badań i praktycznego kształcenia inżynierów, aby przygotowywać ekspertów, którzy współtworzą gospodarkę jutra i rozwiązują najważniejsze wyzwania cywilizacyjne. Wizja pokazuje cel do osiągnięcia: Politechnika Krakowska jest w grupie najsilniejszych krajowych uczelni badawczych i osiągnęła pozycję liczącego się ośrodka badawczego w Europie Środkowo-Wschodniej.

Podczas realizacji misji, w dążeniu do tego celu ważne są także wartości, którymi ma się kierować PK. To wartości odzwierciedlające nasze ambicje, aby wpływać na gospodarkę jutra i mierzyć się z wyzwaniami cywilizacyjnymi: pasja, odwaga, odpowiedzialność, otwartość i współpraca oraz szacunek i życzliwość.

Priorytety

Strategia definiuje kierunek rozwoju uczelni i wskazuje, co chcemy osiągnąć. Należy podkreślić, że jednym z priorytetów uczelni jest start w konkursie „Inicjatywa Doskonałości — Uczelnia Badawcza (IDUB)” w 2026 r. Program ten służy wsparciu działań strategicznych uczelni, które mają ambicję stać się uczelniami badawczymi. Laureaci tego programu otrzymują coroczny wzrost subwencji o 10 proc., a jego celem jest podniesienie międzynarodowego znaczenia uczelni. Z tego względu nasze obszary strategiczne są zgodne z obszarami określonymi w programie IDUB, aby zapewnić pełną komplementarność i możliwość wykorzystania potencjalnego finansowania. W tym programie — oprócz oceny potencjału uczelni i strategicznych celów rozwoju — kluczowy jest także plan działań. Zespół przyjął więc założenie, że prace nad strategią posłużą również jako podstawa do stworzenia materiału możliwego do wykorzystania we wniosku konkursowym IDUB, tak aby obydwa procesy były spójne i wzajemnie się wzmacniały.

Nie oznacza to jednak ograniczenia strategii wyłącznie do celów IDUB. Strategia została zaprojektowana tak, aby odpowiadała specyfice i potrzebom naszej uczelni, dlatego uwzględnia również dodatkowe priorytety — w tym transfer wiedzy i technologii, który ma dla nas szczególne znaczenie i stanowi kluczowy kierunek rozwoju.

Elastyczność strategii

Strategia wyznacza relatywnie stałe ramy działania, ponieważ jej rolą jest zapewnienie ciągłości i stabilności kierunków rozwoju. Nie jest to jednak sytuacja zero-jedynkowa. Mogą pojawić się wydarzenia o charakterze strategicznym, których nie dało się wcześniej przewidzieć, a które otwierają nowe możliwości rozwojowe. Przykładowo, gdyby Komisja Europejska uruchomiła projekt o skali i znaczeniu podobnym do inicjatywy Uniwersytetów Europejskich, uczelnia nie może pozostać na to obojętna. Dlatego ważne jest, aby zespół odpowiedzialny za monitorowanie strategii, oceniał nie tylko stopień jej realizacji, lecz także jej aktualność i adekwatność do zmieniającego się otoczenia. Ewentualne zmiany w strategii są możliwe, jednak wymagają formalnego przyjęcia przez Senat, co zapewnia odpowiednią rangę i kontrolę nad procesem aktualizacji.

Wobec innych strategii

Strategia rozwoju uczelni jest dokumentem nadrzędnym wobec strategii wydziałowych, wyznaczając wspólne cele i kierunki działań. Strategie wydziałów uszczegóławiają te założenia, zachowując z nimi spójność.

Staraliśmy się także uzyskać synergię z innymi dokumentami o charakterze strategicznym, tworzonymi równoległe na uczelni — m.in. z wieloletnim planem inwestycyjnym, strategią transformacji cyfrowej oraz strategią zrównoważonego rozwoju kampusów. Część osób odpowiedzialnych za te dokumenty była członkami zespołu strategii oraz Komitetu Sterującego. Podobnie analizowaliśmy inne kluczowe

dokumenty, np. dotyczące promocji, traktując je jako inspirację i kontekst do działań strategicznych.

Ważne było również uwzględnienie zewnętrznych dokumentów strategicznych, tworzonych przez instytucje publiczne — tak, aby uczelnia mogła wykorzystać przyszłe kierunki polityk i związane z nimi możliwości finansowania. Wzięliśmy pod uwagę w szczególności: krajowe i małopolskie inteligentne specjalizacje, obecny i przyszły (dykutowany) program ramowy UE, projekt Strategii Rozwoju Szkolnictwa Wyższego 2025–2035 oraz projekt Strategii Cyfryzacji Państwa do 2035 r.

Nasze portfolio badawcze i edukacyjne bardzo dobrze wpisuje się w cele zrównoważonego rozwoju, co sprawia, że Politechnika jest uczelnią odpowiedzialną społecznie. Coraz częściej jednak — zwłaszcza w międzynarodowych rankingach uczelni — ocenie podlega nie tylko to, czy uczelnia prowadzi badania i kształcenie zgodne z ideą zrównoważonego rozwoju, ale również to, czy sama funkcjonuje w sposób zrównoważony. Obejmuje to m.in. efektywność energetyczną, zarządzanie infrastrukturą, troskę o tereny zielone oraz odpowiedzialne gospodarowanie zasobami. Wiele działań w tym obszarze już jest realizowanych, a uczelnia posiada także konkretne plany rozwojowe, współgrające ze strategią.

Metody analizy

Analizy strategiczne stanowiły lwią część prac nad strategią, szczególnie w pierwszym półroczu. Przeprowadziliśmy gruntowną analizę SWOT, która określa mocne strony (*Strengths*), słabe strony (*Weaknesses*), szanse (*Opportunities*) i zagrożenia (*Threats*). Z tej analizy bezpośrednio wyłoniły się cele strategiczne. Korzystaliśmy z różnych metod: zewnętrznego wsparcia eksperckiego (m.in. portal „Perspektywy”, ekspert ds. współpracy z przemysłem), wspomnianych szerokich konsultacji wewnętrznych oraz debat.

Od początku zakładaliśmy podejście *evidence-based*, oparte na danych. Wykonaliśmy m.in. kilka analiz bibliometrycznych na podstawie bazy Scopus, aby ocenić wpływ naukowy uczelni, oraz analizę zdolności pozyskiwania środków, w tym na podstawie danych z Krajowego Punktu

Kontaktowego programu „Horyzont”. Otrzymaliśmy także wnikliwe analizy stanu finansowego uczelni.

Wierzmy, że ta staranność przyniosła korzyść nie tylko w postaci dobrze określonych celów — adekwatnych do realnych potrzeb rozwojowych — lecz będzie także atutem w konkursie IDUB, gdyż jakość analizy SWOT stanowi jeden z kluczowych elementów oceny.

Zagrożenia

Możliwe zagrożenia obejmują przede wszystkim: niż demograficzny, spadek liczby kandydatów na studia, silną konkurencję krajową i międzynarodową, dynamiczne zmiany technologiczne, kwestie cyberbezpieczeństwa oraz nieprzewidywalność polityk publicznych

Niż demograficzny i spadek liczby studentów to realne wyzwanie, zwłaszcza dla kierunków trudnych i obciążonych zjawiskiem *drop-out*. Planujemy przeciwdziałać temu poprzez: podniesienie jakości kształcenia, nowoczesne metody dydaktyczne, lepszą promocję, programy anglojęzyczne, ścisłą współpracę z przemysłem.

Zagrożenia technologiczne dotyczą naruszeń cyberbezpieczeństwa i gwałtownego rozwoju sztucznej inteligencji.

Zależność od czynników zewnętrznych (zmiany ustaw, finansowania, priorytetów MNiSW i KE) jest wysoka, ale może być także szansą. Uczelnia może wykorzystać zmiany polityk publicznych jako impulsy rozwojowe — o ile będzie reagować szybko i strategicznie.

Szanse

Najważniejsze szanse dla PK to: program IDUB 2026, nowe ramy finansowania badań („Horyzont Europa” i jego następca), FENG, FERS, Erasmus+ (w tym sojusze uniwersytetów europejskich), rosnące znaczenie cyfryzacji i otwartej nauki, transformacja energetyczna oraz popyt na kompetencje inżynierskie związane z AI, automatyzacją i zielonymi technologiami. Rewolucje technologiczne, które PK może wykorzystać, to: rozwój dużych modeli AI; automatyzacja i robotyzacja; energooszczędne systemy i OZE; wodór; technologie



Siedziba Politechniki
Krakowskiej
Fot.: Jan Zych

niskoemisyjne; technologie materiałowe; inżynieria środowiska i GOZ; *Big Data*; HPC; zaawansowana analityka. Politechnika Krakowska powinna skupić się na obszarach, w których ma rosnącą przewagę: inżynierii środowiska; energetyce przyszłości; inteligentnej infrastrukturze; innowacyjnych materiałach; architekturze; technologiach cyfrowych i AI dla inżynierii. Kluczowe są też: umiędzynarodowienie, współpraca z przemysłem i podnoszenie jakości badań.

Mocne strony

Do najważniejszych atutów PK należą: wysoka dynamika rozwoju naukowego, potwierdzona w analizach bibliometrycznych, bardzo dobre wyniki ostatniej ewaluacji (jedne z najlepszych w kraju), kompetencje w obszarach o rosnącym znaczeniu (OZE, środowisko, GOZ, budownictwo przyszłości, inżynieria lądowa, architektura, technologie cyfrowe), silna i stabilna pozycja regionalna, portfolio badawcze powiązane z celami zrównoważonego rozwoju, rozwijająca się współpraca międzynarodowa.

Wzmocnienie potencjału PK powinno odbywać się przez inwestowanie w kadry i ich umiędzynarodowienie, strategiczne partnerstwa z przemysłem, wzmocnianie interdyscyplinarności i podstawowych obszarów badawczych, rozwój infrastruktury badawczej i cyfrowej oraz lepszą komunikację wyników badań i sukcesów.

Słabe strony

Najważniejsze obszary wymagające poprawy to: ograniczony poziom umiędzynarodowienia studiów i badań, niska frekwencja pod względem udziału w projektach międzynarodowych, zróżnicowana jakość dydaktyki i wysoki poziom zjawiska *drop-out* na części kierunków, niedostateczna integracja systemów cyfrowych i obiegu danych. Sposobami na poprawę tego mają być zachęty do umiędzynarodowienia, systemowe działania projakościowe w dydaktyce i wsparciu studentów, silniejsza integracja cyfrowa uczelni (intranet, CRIS, administracja procesowa) oraz wzmocnienie kadr administracyjnych i procesów zarządczych.

Diagnoza sytuacji

Obecna sytuacja Politechniki Krakowskiej została podzielona na pięć obszarów: naukowy, dydaktyczny, kadrowy, finansowy i organizacyjny. Każdy z nich został zdiagnozowany i oceniony.

Obszar naukowy: bardzo szybki rozwój; wysoka dynamika cytowań, obecność w rankingu „Top 2% Scientists” (Stanford), świetny wynik ewaluacji — jeden z trzech najlepszych w Polsce; mocny profil w naukach inżyniersko-technicznych. Towarzyszy im jednak niedostateczna kultura grantowa i słaba rozpoznawalność międzynarodowa. Dlatego rozwój kultury grantowej to jeden z najważniejszych celów strategii. Obecny udział w programie „Horyzont Europa” jest minimalny, znacznie poniżej naszych możliwości. Wiemy, że możemy lepiej — w poprzednim unijnym programie ramowym („Horyzont 2020”) mieliśmy kilka razy więcej projektów. Udział w tym programie to nie tylko szansa finansowa,

ale też zawiązanie trwałych międzynarodowych partnerstw, zwiększenie międzynarodowej widoczności i trwały rozwój.

Obszar dydaktyczny: wysoka jakość kształcenia praktycznego; silne koła naukowe; dobre opinie pracodawców; rosnąca, ale wciąż niewystarczająco umiędzynarodowiona dydaktyka (mimo akredytacji i STARS EU).

Obszar kadrowy: brak spójnej, ogólnouczelnianej polityki kadrowej do niedawna; potrzeba jasnych ścieżek kariery i lepszej motywacji; nierówny poziom kompetencji i wsparcia administracyjnego. Rozwój kapitału ludzkiego jest bardzo ważny też z perspektywy udziału w konkursie IDUB, który jest nastawiony na rozwój tego kapitału i trwałą zmianę kultury uczelni.

Obszar finansowy: wysoka wartość infrastruktury badawczej i inwestycji, ale niewystarczające pozyskiwanie środków zewnętrznych (grantowych), z czego ponownie wynika konieczność budowy kultury grantowej.

Obszar organizacyjny: „silosowość” jednostek, powodująca ich izolację i brak współdziałania, brak spójnych procesów; niedostateczna koordynacja komercjalizacji; potrzeba systemu centralnych usług, modelu procesowego i lepszego dostępu do informacji zarządczej.

Charakter i priorytety

Opracowana strategia ma charakter rozwojowy, nakierowany na wejście do grona najsilniejszych uczelni badawczych i budowę pozycji w Europie Środkowo-Wschodniej przy jednoczesnym usuwaniu kilku barier wewnętrznych. Strategia określa kluczowe obszary działania PK:

- badania naukowe [POB (priorytetowy obszar badawczy), granty, publikacje, infrastruktura];
- umiędzynarodowienie (partnerstwa, mobilność, rozpoznanalność);
- transfer wiedzy i technologii (komercjalizacja, współpraca przemysłowa);
- kształcenie (praktyczne, projektowe, jakościowe, umiędzynarodowione);
- dwa obszary horyzontalne — kadry i zarządzanie.

W strategii uwzględniono obecne trendy demograficzne i technologiczne, co przełożyło się na:

- większe otwarcie na studentów zagranicznych i anglojęzyczne programy;
- rozwój interdyscyplinarnych POB, odpowiadających trendom technologicznym (AI, energetyka, zrównoważony rozwój, materiały, inteligentne miasta);
- wzrost współpracy międzynarodowej i udziału w projektach UE;
- rozwój mikrokompetencji, kształcenia projektowego, współpracy z przemysłem;
- cyfryzacja dydaktyki i zarządzania (AI, systemy zintegrowane).

Budowanie przewagi konkurencyjnej

Wobec niekorzystnych zmian demograficznych oraz trendów na rynku edukacji i pracy Politechnika Krakowska musi zdobywać przewagę konkurencyjną i aktywnie przyciągać do siebie kandydatów na studentów, zarówno

polskich, jak i zagranicznych oraz zachęcać do współpracy środowisko gospodarcze. Strategia zakłada zwiększenie umiędzynarodowienia poprzez kierunki anglojęzyczne na I stopniu (we współpracy międzywydziałowej), wspólne programy kształcenia z partnerami zagranicznymi. Polepszeniu współpracy z biznesem mają służyć:

- wysoka jakość badań w jasno zdefiniowanych POB — koncentracja na badaniach, które mają faktyczne przełożenie na przemysł. Analizy bibliometryczne pokazują, że są obszary, w których PK prowadzi badania na światowym poziomie, wyprzedzamy konkurentów np. w szeroko rozumianym materiałoznawstwie;
- unikatowe laboratoria (akredytowane, „Laboratoria Przyszłości”);
- silne powiązanie kształcenia z praktyką przemysłową;
- transfer technologii i współpraca z samorządami.

Wśród sposobów na polepszenie tej współpracy są: jedna „bramka wejściowa” dla partnerów przemysłowych; przejrzyste i dostępne mechanizmy komercjalizacji; kompleksowa oferta usług, laboratoriów i kompetencji; szkolenia z komercjalizacji, rozwój ścieżki wdrożeniowej dla naukowców.

Unikalność strategii PK

Cechą wyróżniającą strategię PK jest silna koncentracja na POB i odrzucenie pokusy „uniwersalizacji”. W dokumencie wprost napisano, że PK nie rozdrabnia zasobów i nie dąży do bycia uczelnią przekrojową, co odróżnia ją od części polskich politechnik. Innym wyróżnikiem jest przygotowanie treści w taki sposób, aby czytelnicy z przemysłu i otoczenia społeczno-gospodarczego od razu mogli się zapoznać się naszymi kompetencjami przemysłowymi w opisach dotyczących POB, mających wyraźnie inżynierski charakter. Strategia jest więc spójna, oparta na naukach inżyniersko-technicznych i zapewnia pełne pokrycie dyscyplin technicznych, ale bez udawania uniwersytetu.

Mocny akcent położono na suwerenność technologiczną i wyzwania stojące przed UE. Politechnika Krakowska deklaruje swój wkład w: transformację energetyczną, dekarbonizację, technologie cyfrowe i AI, bezpieczeństwo i technologie *dual-use*. To rzadko spotykane deklaracje w strategiach uczelni technicznych.

Strategia akcentuje także przekształcenie Politechniki Krakowskiej zgodnie z modelem uczelni badawczej, opartej na kompetencjach wdrożeniowych. Jednak Politechnika nie ma być „uczelnią badawczą dla samej nauki”, skupioną głównie na publikacjach. Efektem prac badawczych mają być wdrożenia, laboratoria usługowe, partnerstwa przemysłowe i ścieżka wdrożeniowa kariery akademickiej.

Założono integrację badań, dydaktyki i komercjalizacji we wspólnym profilu. Wiele strategii innych uczelni traktuje te obszary oddzielnie, ale Politechnika Krakowska pokazuje spójną opowieść, łączącą badania, kształcenie, współpracę i komercjalizację.

Wdrożenie strategii

Aby ocenić stopień wdrożenia strategii, zawiera ona mierzalne wskaźniki realizacji celów. Na poziomie

strategicznym nie definiuje się jednak wskaźników operacyjnych, bo te należą do kompetencji jednostek odpowiedzialnych za wdrażanie konkretnych działań. Strategia określa natomiast mierniki efektów, takie jak: oddziaływanie naukowe, umiędzynarodowienie, współpraca z otoczeniem, jakość kształcenia czy rozwój kadry i zarządzania. W dokumencie wskaźniki te mają charakter *Key Value Measures* — pokazują wartość dla naszych interesariuszy oraz potencjał rozwoju uczelni, a więc realny efekt realizacji misji i wizji. Te elementy pozwalają obiektywnie ocenić postęp w realizacji celów strategicznych, bez nadmiernego obciążenia raportowaniem.

Za wdrożenie strategii odpowiadają wszystkie jednostki uczelni — to wspólne zadanie całej społeczności akademickiej. Oczywiście, kluczową rolę w koordynacji procesów wdrożeniowych odgrywa kierownictwo uczelni. Rektor powołał Zespół ds. Monitorowania Strategii. Będzie się on regularnie spotykał, analizował postępy i przygotowywał rekomendacje. Zespół ten będzie również odpowiedzialny za ewaluację realizacji strategii. W przypadku zmian otoczenia lub pojawienia się nowych możliwości rozwojowych, propozycje korekt mogą zostać przygotowane przez zespół monitorujący, natomiast formalnych zmian w strategii dokonuje Senat.

Zasoby i inwestycje

Jednym z kluczowych źródeł potencjalnego finansowania jest program IDUB. Sam udział w konkursie oznacza 2 proc. zwiększenia subwencji przez sześć lat, a uzyskanie statusu laureata — 10 proc. corocznego zwiększenia subwencji. Konkurencja będzie jednak bardzo silna, dlatego udział w programie traktujemy jako strategiczne wyzwanie.

IDUB nie jest jednak jedynym źródłem finansowania. Strategia zakłada aktywne korzystanie z szerokiego wachlarza funduszy na rozwój, takich jak: FERS, FENG, program Erasmus+ (różne filary), programy ramowe UE oraz inne krajowe i europejskie instrumenty wsparcia. Skuteczność w pozyskiwaniu tych środków będzie w dużej mierze determinować tempo i zakres realizacji strategii. Istotna będzie także optymalizacja wykorzystania zasobów, co oznacza przede wszystkim koordynację działań między jednostkami, unikanie duplikacji projektów, rozwój wspólnej infrastruktury oraz łączenie potencjałów badawczych i administracyjnych, tak aby środki były wykorzystywane maksymalnie efektywnie. Opracowaniu i przyjęciu strategii towarzyszył inny ważny dokument. Jest to wieloletni plan inwestycyjny — strategia tylko go wspomina, ale nie dubluje.

„Uchwała nr 77 z 17 grudnia 2025 r. w sprawie przyjęcia »Strategii rozwoju Politechniki Krakowskiej im. Tadeusza Kościuszki na lata 2026–2031«” jest dostępna pod adresem: <https://bip.malopolska.pl/pk,a,2790422,uchwala-nr-77-z-17-grudnia-2025-r-w-sprawie-przyjecia-strategii-rozwoju-politechniki-krakowskiej-im-.html>

Dr Przemysław Wewiór jest przewodniczącym Zespołu ds. Opracowania Strategii Politechniki Krakowskiej.



Przemysław Wewiór
Fot.: Sabina
Wacławska-Guguła

Kronika: listopad — grudzień 2025 r.

3–5 XI XX Dni Jana Pawła II pod hasłem „(nie) pewność”, zorganizowane m.in. przez środowisko akademickie Krakowa.

4 XI Inauguracja 38. edycji akcji „Mikołajki — Studentci Dzieciom”, tradycyjne spotkanie wolontariuszek i wolontariuszy.

5 XI XIII Zaduszki Politechniki Krakowskiej.

Wernisaż wystawy pt. „Od 1961 r. jesteśmy w środowisku akademickim Politechniki Krakowskiej. Historia Koła Budownictwa Ogólnego na Wydziale Architektury PK”, zorganizowanej przez Katedrę Projektowania Architektoniczno-Budowlanego w Galerii Wydziału Architektury przy ulicy Podchorążych.

24. Forum Przedsiębiorców Małopolski, zorganizowane przez Polska Press Grupa pod hasłem „Małopolski Biznes jutra ZRÓWNOWAŻONY, CYFROWY, LUDZKI”, z udziałem ekspertów z PK.

5–6 XI Akcja honorowego krwiodawstwa „Wampirjada”, zorganizowana na PK przez Niezależne Zrzeszenie Studentów.

6 XI Muzyczne Zaduszki w Muzeum PK, uświetnione m.in. wspólnym koncertem wybitnych artystek — pianistki Marty Mołodyńskiej-Wheeler oraz solistki operowej Katarzyny Oleś-Blachy, a także występem Akademickiego Chóru PK „Cantata” pod dykcją Marty Stós.

Spotkanie autorskie z Filipem Springerem pt. „Miasmo — Kocham i rozumiem?” zorganizowane przez PK i Bibliotekę Kraków w Międzywydziałowym Centrum Edukacyjno-Badawczym PK „Działownia”. W rozmowie wziął udział Stanisław Mazur, zastępca prezydenta Krakowa, a prowadziła ją Agnieszka Staniszevska-Mól, dyrektor Biblioteki Kraków.

Otwarte Wykłady Ekonomedyczne: prof. Janusz Heitzman „Dyktatorzy — zaburzenia osobowości czy psychoza”.

14–15 XI IV Zjazd Absolwentów Wydziału Inżynierii Elektrycznej i Komputerowej PK połączony z jubileuszem 50-lecia wydziału. W programie znalazły się: sesje wspomnieniowe i prezentacje, spotkania absolwentów i networking oraz bal jubileuszowy w hotelu „Premier”.

16–18 XI LVII Międzynarodowe Sympozjum Maszyn Elektrycznych, zorganizowane na PK przez Wydział Inżynierii Elektrycznej i Komputerowej w ramach 50-lecia wydziału.

17–23 XI Światowy Tydzień Przedsiębiorczości w Małopolsce. Centrum Transferu Technologii PK zorganizowało szereg wydarzeń promujących ideę „bycia przedsiębiorczym”.

18–19 XI X Kongres Open Eyes Economy Summit w Centrum Kongresowym ICE Kraków z udziałem rektora PK prof. Andrzeja Szaraty jako eksperta.

19 XI Koncert jubileuszowy w wykonaniu Meraviglia String Quartet z Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie, zorganizowany na Wydziale Mechanicznym PK oraz wystawa prac artystycznych pracowników WM.

20 XI Otwarte Wykłady Ekonomedyczne: prof. Rafał Chrzan „Uniwersyteckie Centrum Robotyki Pediatrycznej w Krakowie, czyli jak otworzyliśmy nowy rozdział w naszej części Europy”.

21–22 XI XXIV Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Definiowanie przestrzeni architektonicznej — architektura i historia” wraz z sesją posterową, zorganizowana przez Katedrę Projektowania Architektonicznego Wydziału Architektury PK.

22 XI Rozstrzygnięcie międzynarodowego konkursu studentckiego na koncepcję zagospodarowania kampusu PK w Czyżynach „CUT Campus: Driven by novel approaches”, zorganizowanego z okazji jubileuszu 80-lecia przez uczelnię i Wydział Architektury PK.

Gala Biznesu, wieńcząca główną część obchodów 80-lecia PK. Po raz pierwszy uczelnia przyznała nagrody „Horyzont Innowacji”, wyróżniając firmy i osoby szczególnie zasłużone dla rozwoju innowacji, współpracy nauki z przemysłem oraz budowania trwałych partnerstw, wspierających badawczą i edukacyjną misję uczelni.

25–26 XI Forum Samorządowe w Zakopanem z udziałem ekspertów PK, w tym rektora prof. Andrzeja Szaraty.

Spotkanie projektowe STARS EU na Uniwersytecie La Laguna na Teneryfie.

26–28 XI VIII edycja specjalistycznego seminarium dla pełnomocników rektorów uczelni ds. POL-on w centrum konferencyjnym hotelu „Wyspiański” w Krakowie.

27–28 XI Konferencja Life Science Open Space, zorganizowana przez Politechnikę Krakowską w partnerstwie z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego w Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej „Manggha” w Krakowie, poświęcona wzmacnianiu potencjału i rozpoznawalności polskiej nauki w obszarze komercjalizacji i internacjonalizacji *deep tech*.

- 28 XI** Wykład prof. Joanny Kulczyckiej z Katedry Zarządzania Strategicznego i Ekonomii AGH pt. „Gospodarka o obiegu zamkniętym — wyzwania i bariery”, zorganizowany na PK w ramach Seminarium Interdyscyplinarnego Centrum Gospodarki Obiegu Zamkniętego.
- 8 XII** Podsumowanie kadencji 2023/2025 Samorządu Studenckiego PK w Klubie Studenckim „Kwadrat”.
- Mikołajkowy Dzień Otwarty w Radiu „Nowinki”.
- 9 XII** Otwarte Wykłady Ekonomedyczne: prof. Piotr Chłosta „Z robotem w toalecie? (R)ewolucja w urologii już trwa”.
- 9–12 XII** Wizyta przedstawicieli PK w Dolinie Krzemowej — promowanie innowacyjnych rozwiązań i projektów badawczych z PK podczas wydarzenia „Top 1000 Science & Technology Expedition to Silicon Valley”.
- 10 XII** Wernisaż wystawy w 100-lecie urodzin prof. Wiktor Zina pt. „Wiktor Zin — architekt piękna — profesor, który nigdy nie rozstawał się ze swoim szkicownikiem” w Galerii WA PK.
- 16 XII** Dzień Mobilności na PK, zorganizowany przez Erasmus Student Network.
- 17 XII** Spotkanie opłatkowe Senatu PK.
- 18 XII** Spotkanie przedświąteczne i podsumowanie roku w FutureLab PK, m.in. wyróżniającym się opiekunom naukowym wręczono nagrody SuperMentor.
- Wigilia Akademicka PK na dziedzińcu kampusu przy ulicy Warszawskiej.
- 20 XII** Akademicki Chór PK „Cantata” wystąpił na Rynku Głównym w Krakowie w koncercie z cyklu „Śpiewaj z nami! Kolędowanie z krakowskimi chórami”.

Nagrody Rektora dla pracowników PK

ZDJĘCIA: JAN ZYCH

Uroczystość, podczas której zasłużeni pracownicy PK, otrzymali Nagrody Rektora za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne w 2024 r., odbyła się 16 grudnia w Pawilonie Konferencyjno-Wystawowym „Kotłownia”. Nagrody wręczył rektor PK prof. Andrzej Szarata w towarzystwie prorektora dr. hab. inż. arch. Tomasza Kapeckiego, prof. PK. Nagrody otrzymali:

WYDZIAŁ ARCHITEKTURY

Nagroda indywidualna za całokształt dorobku

prof. dr hab. inż. arch. Sabina Kuc

Nagroda indywidualna za osiągnięcia dydaktyczne

dr hab. inż. arch. Urszula Forczek-Brataniec, prof. PK;
dr inż. arch. Przemysław Bigaj; dr inż. arch. Lukas Olma

Nagroda zespołowa za osiągnięcia dydaktyczne

dr hab. inż. arch. Katarzyna Hodor, prof. PK;
dr hab. inż. Marek Hebda, prof. PK (WIMiF)

dr inż. arch. Łukasz Stożek, prof. PK;
dr hab. inż. arch. Urszula Forczek-Brataniec, prof. PK

Nagroda zespołowa za osiągnięcia organizacyjne

dr inż. arch. Lukas Olma; dr inż. arch. Miłosz Zieliński;
dr inż. arch. Grzegorz Twardowski; dr inż. arch. Wojciech

Cieplucha; dr inż. arch. Piotr Pikulski; mgr inż. arch. Alicja Hrehorowicz-Nowak; mgr Małgorzata Rekuć

dr inż. arch. Ernestyna Szpakowska-Loranc; dr inż. arch. Wojciech Cieplucha; dr inż. arch. Lukas Olma; dr inż. arch. Grzegorz Twardowski; dr inż. arch. Maciej Jagielak; dr inż. arch. Marcelli Łasocha; mgr inż. arch. Alicja Hrehorowicz-Nowak; dr inż. arch. Dominika Długosz; mgr inż. arch. Dominik Dousa; dr inż. arch. Miłosz Zieliński

dr inż. arch. Piotr Broniewicz; dr inż. arch. Elżbieta Kusińska; prof. dr hab. inż. arch. Magdalena Jagiełło-Kowalczyk; mgr inż. arch. Zofia Dudek; prof. dr hab. inż. arch. Wacław Seruga



Nagrodzeni — Ernestyna Szpakowska-Loranc oraz Lukas Olma w towarzystwie rektora PK Andrzeja Szaraty (w środku)

dr inż. arch. Rafał Zawisza, prof. PK; dr hab. inż. arch. Katarzyna Łakomy, prof. PK; dr hab. inż. arch. Rafał Blazy, prof. PK; dr inż. arch. Olga Kania; mgr Elżbieta Ostachowicz; mgr Monika Wójcik

Od lewej: Maciej Sułowicz, Piotr Małka, rektor PK Andrzej Szarata, Grażyna Skuza, Anna Łukasik i Jakub Zielonka



WYDZIAŁ INFORMATYKI I MATEMATYKI

Nagroda indywidualna za osiągnięcia dydaktyczne

dr Agnieszka Jakóbik; dr inż. Anna Plichta; dr Maciej Zakarczemny

Nagroda zespołowa za osiągnięcia dydaktyczne

prof. dr hab. Anatolij Prykarpatski; dr Radosław Kycia

Nagroda zespołowa za osiągnięcia organizacyjne

mgr Aleksandra Bednarz; dr Elżbieta Gajecka-Mirek; dr Magdalena Grzech; dr Katarzyna Pałasińska; dr Anna Pudełko; dr Beata Strycharz-Szemberg, prof. PK

dr Natalia Ryłko; dr hab. Katarzyna Potyrała, prof. PK (CPiP); dr inż. Agnieszka Łapczuk (WiITCh)

WYDZIAŁ INŻYNIERII ELEKTRYCZNEJ I KOMPUTEROWEJ

Nagroda indywidualna za osiągnięcia organizacyjne

dr inż. Damian Grela

Nagroda zespołowa za osiągnięcia naukowe

prof. dr hab. inż. Krzysztof Kluszczyński; dr hab. inż. Witold Mazgaj, prof. PK; prof. dr hab. inż. Tadeusz Sobczyk; dr hab. inż. Maciej Sułowicz, prof. PK; dr hab. inż. Jerzy Szczepanik, prof. PK

Nagrodzeni (od lewej): Sabina Puławska-Obiedowska, Urszula Duda-Wiertel, Aleksandra Ciastoń-Ciulkin, Wiesław Starowicz oraz Elwira Lasoń, Magdalena Malinowska, Anna Łętocha, Małgorzata Miastkowska i Elżbieta Sikora



Nagroda zespołowa za osiągnięcia dydaktyczne

dr hab. inż. Piotr Małka, prof. PK; dr hab. inż. Maciej Sułowicz, prof. PK; mgr inż. Jakub Zielonka; mgr inż. Anna Łukasik; lic. Grażyna Skuza

Nagroda zespołowa za osiągnięcia organizacyjne

dr hab. inż. Robert Sałat, prof. PK; mgr inż. Miłosz Worwa

WYDZIAŁ INŻYNIERII LĄDOWEJ

Nagroda indywidualna za całokształt dorobku

prof. dr hab. inż. Wiesław Starowicz

Nagroda indywidualna za osiągnięcia naukowe

dr hab. inż. Małgorzata Fedorczak-Cisak, prof. PK; dr hab. inż. Paweł Szeptyński, prof. PK; dr hab. inż. Grzegorz Śladowski, prof. PK; dr inż. Paulina Zajdel

Nagroda indywidualna za osiągnięcia organizacyjne

dr inż. Marek Pańtak; dr inż. Marcin Tekieli; dr inż. Piotr Zieliński

Nagroda zespołowa za osiągnięcia dydaktyczne

dr inż. Aleksandra Ciastoń-Ciulkin; dr inż. Urszula Duda-Wiertel; dr inż. Daniel Kubek; dr inż. Paweł Więcek

Nagroda zespołowa za osiągnięcia organizacyjne

dr inż. Sabina Puławska-Obiedowska; dr inż. Iga Rewers; mgr inż. Mariusz Soboń; dr inż. Jan Aleksandrowicz; mgr inż. Jakub Grącki; dr inż. Filip Janowiec; dr hab. inż. Agnieszka Leśniak, prof. PK; mgr inż. Klaudia Śliwa-Wieczorek; dr hab. inż. Wojciech Drozd, prof. PK

dr inż. Anna Dudzińska; mgr inż. Klaudia Śliwa-Wieczorek; dr inż. Teresa Zych; mgr inż. Mariusz Soboń; mgr inż. Jakub Grącki; mgr inż. Tomasz Kula

dr inż. Katarzyna Mróz; dr hab. inż. Izabela Hager, prof. PK; dr hab. inż. Tomasz Tracz, prof. PK; dr hab. inż. Tomasz Zdeb, prof. PK; dr inż. Mateusz Sitarz

dr hab. inż. Izabela Hager, prof. PK; dr hab. inż. Tomasz Tracz, prof. PK; dr hab. inż. Tomasz Zdeb, prof. PK; dr inż. Katarzyna Mróz; dr inż. Mateusz Sitarz; mgr inż. Marcin Różycki



WYDZIAŁ INŻYNIERII MATERIAŁOWEJ I FIZYKI**Nagroda indywidualna za osiągnięcia naukowe**

dr hab. inż. Janusz Mikuła, prof. PK; dr inż. Barbara Kozub

Nagroda zespołowa za osiągnięcia dydaktyczne

dr hab. inż. Bożena Tylińczak, prof. PK; mgr inż. Magdalena Bańkosz

Nagroda zespołowa za osiągnięcia organizacyjne

prof. dr hab. inż. Agnieszka Sobczak-Kupiec; dr hab. inż. Bożena Tylińczak, prof. PK; mgr inż. Dagmara Słota



Nagrodzone Jolanta Jaśkowska, Maria Kurańska i Joanna Ortyl

WYDZIAŁ INŻYNIERII ŚRODOWISKA I ENERGETYKI**Nagroda indywidualna za osiągnięcia naukowe**

prof. dr hab. inż. Dawid Taler, prof. dr hab. inż. Michał Zielina; dr inż. Joanna Bąk

Nagroda indywidualna za osiągnięcia organizacyjne

dr inż. Krzysztof Radzicki

Nagroda zespołowa za osiągnięcia naukowe

prof. dr hab. inż. Sławomir Grądział; prof. dr hab. inż. Wiesław Zima; dr hab. inż. Artur Cebula, prof. PK; dr inż. Monika Piwowarczyk; dr inż. Ewa Kozak-Jagięła; mgr inż. Adam Pawłowski

Nagroda zespołowa za osiągnięcia organizacyjne

prof. dr hab. inż. Jan Taler; dr hab. inż. Tomasz Sobota, prof. PK

dr inż. Agnieszka Grela; dr inż. Justyna Pamuła; dr inż. Karolina Łach; dr inż. Izabela Godyń

WYDZIAŁ INŻYNIERII I TECHNOLOGII CHEMICZNEJ**Nagroda indywidualna za osiągnięcia naukowe**

dr hab. inż. Magdalena Malinowska, prof. PK;
dr hab. inż. Joanna Ortyl, prof. PK

Nagroda indywidualna za osiągnięcia dydaktyczne

dr inż. Karolina Kula

Nagroda indywidualna za osiągnięcia organizacyjne

dr hab. Piotr Romańczyk, prof. PK

Nagroda zespołowa za osiągnięcia naukowe

dr hab. inż. Maria Kurańska, prof. PK;
prof. dr hab. inż. Aleksander Prociak

dr hab. inż. Elżbieta Sikora, prof. PK; dr hab. inż. Małgorzata Miastkowska, prof. PK; dr inż. Elwira Lason; dr inż. Anna Łętocha

dr hab. inż. Katarzyna Bialik-Wąs, prof. PK;
dr hab. inż. Małgorzata Miastkowska, prof. PK;
dr inż. Anna Sienkiewicz; dr hab. inż. Agnieszka Kulawik-Pióro; dr inż. Anna Łętocha; dr inż. Dagmara Malina;
dr inż. Klaudia Pluta

WYDZIAŁ MECHANICZNY**Nagroda indywidualna za osiągnięcia naukowe**

dr hab. inż. Jacek Pietraszek, prof. PK

Nagroda indywidualna za osiągnięcia dydaktyczne

prof. dr hab. inż. Artur Ganczarski; dr hab. inż. Marek Barzski, prof. PK; dr inż. Augustyn Lorenc; mgr inż. Artur Guzowski

Nagroda zespołowa za osiągnięcia dydaktyczne

dr inż. Paweł Romanowicz; dr hab. inż. Bogdan Szybiński, prof. PK; mgr inż. Mateusz Pałac

dr inż. Dominik Wyszyński; dr inż. Janusz Pobożniak

dr hab. inż. Ksenia Ostrowska, prof. PK; dr inż. Artur Gawlik; mgr inż. Izabela Sanetra; mgr inż. Katarzyna Składanowska

Nagroda zespołowa za osiągnięcia organizacyjne

dr inż. Renata Dwornicka, prof. PK; dr hab. inż. Aneta Gądek-Moszczak, prof. PK; dr hab. inż. Jacek Pietraszek, prof. PK

dr inż. Konrad Kobiela; dr hab. inż. Adam Gaska, prof. PK; prof. dr hab. inż. Jerzy Śladek; dr inż. Marcin Krawczyk, prof. PK; dr inż. Wiktor Harmatys

prof. dr hab. inż. Bogdan Bochenek; prof. dr hab. inż. Marek Kozień; dr hab. inż. Artur Krowiak; prof. dr hab. inż. Wojciech Zębała

Adam Pawłowski, Ewa Kozak-Jagięła, rektor Andrzej Szarata, Monika Piwowarczyk, Artur Cebula i Sławomir Grądział



Pracownicy: doktor habilitowany Agnieszka Kulawik-Pióro



Jest pracownikiem Wydziału Inżynierii i Technologii Chemicznej Politechniki Krakowskiej.

Urodziła się 24 stycznia 1983 r. w Krakowie. W 2007 r. z wyróżnieniem ukończyła jednolite studia magisterskie na Wydziale Inżynierii i Technologii Chemicznej Politechniki Krakowskiej na kierunku technologia chemiczna, specjalność lekka synteza organiczna. Pracę magisterską pt. „Badania nad protonowaniem tetrafenyloporfiryny przez chlorofenole” przygotowała pod kierunkiem dr. inż. Stefana Kurka. W 2012 r. uzyskała stopień doktora nauk technicznych w dyscyplinie inżynieria chemiczna. Rozprawę doktorską pt. „Badania doświadczalne farmaceutycznych emulsji suchych” opracowała pod opieką naukową dr hab. inż. Barbary Tal-Figiel, prof. PK. W 2024 r. ukończyła studia podyplomowe w zakresie farmacji w Wyższej Szkole Kształcenia Zawodowego. Stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk inżynieryjno-technicznych w dyscyplinie inżynierii chemicznej uzyskała na podstawie uchwały Rady Naukowej Wydziału Inżynierii i Technologii Chemicznej Politechniki Krakowskiej z dnia 17 września 2025 r. Przedstawionym do oceny osiągnięciem naukowym był cykl 10 artykułów naukowych, zatytułowany „Adaptacja i weryfikacja wybranych metod badań stosowanych w charakterystyce formulacji aplikowanych miejscowo w chorobach i uszkodzeniach skóry o różnej etiologii”.

Na Politechnice Krakowskiej zatrudniona jest od 2008 r. Od 2019 r. pracuje na stanowisku adiunkta badawczo-dydaktycznego w Katedrze Chemii i Technologii Organicznej. Wcześniej pracowała jako nauczyciel chemii w liceum ogólnokształcącym w Krakowie. Od 2016 r. jest czynnym egzaminatorem maturalnym z przedmiotu chemia.

Zajmuje się opracowywaniem receptur innowacyjnych postaci fizykochemicznych preparatów kosmetycznych, farmaceutycznych oraz wyrobów medycznych, w szczególności żeli polimerowych (emulżeli, oleożeli, biżeli), wspierających profilaktykę i terapię chorób oraz urazów skóry o różnej etiologii. Jej badania koncentrują się także na analizie właściwości fizykochemicznych, reologicznych i mechanicznych tych formulacji oraz na adaptacji i weryfikacji metod oceny ich skuteczności i bezpieczeństwa w celu doskonalenia jakości, efektywności i właściwości aplikacyjnych.

Doświadczenie zawodowe zdobywała podczas staży naukowych i przemysłowych m.in. w Chemiczno-Farmaceutycznej Spółdzielni Pracy ESPEFA, w Jago-Pro Sp. z o.o., w Centralnym Instytucie Ochrony Pracy — Państwowym Instytucie Badawczym w Warszawie, na Uniwersytecie Rolniczym w Krakowie, w Pracowni Fizjologii Skóry CLNB Akademii Kultury Fizycznej w Krakowie.

Jest certyfikowanym specjalistą ds. oceny bezpieczeństwa produktów kosmetycznych (*safety assessor*). Regularnie podnosi swoje kwalifikacje, biorąc udział w kursach i szkoleniach w zakresie technologii i bezpieczeństwa kosmetyków i wyrobów medycznych.

Jest współautorką 38 publikacji naukowych (sumaryczny IF według listy JCR wynosi 65,36; indeks Hirscha według

Scopus — 8). Realizuje ideę współpracy nauki z gospodarką: pełni rolę konsultanta naukowego w działach badawczo-rozwojowych przedsiębiorstw, a także funkcję kierownika i wykonawcy projektów naukowych. Wspierała rozwój produktów wchodzących w skład portfolio marki OREKA Laboratories czy linii produktów neuev® antysmog firmy KF Niccolum. Otrzymała i scharakteryzowała innowacyjny wyrób medyczny, stosowany u osób z łuszczycą — połączenie hybrydowe nanoemulgelu-oleogelu (biżelu). Został on wdrożony na rynek polski jako gotowy produkt pod nazwą „maseczka do skóry głowy, łagodząca objawy łuszczycy z serii PSORIAVIT”. Projekt był realizowany we współpracy z firmą Wellnanopharm (RPMP01.02.01-12-0186/19). Jako specjalista ds. analiz aparaturowych prowadziła badania w projekcie „Bio-maski w postaci hybrydy hydrożel-nanodispersja, przeznaczona do stosowania po terapii laserowej skóry” (MNISW/2020/344/DIR, PK 1827). Dla firmy MARMED HEALTH CARE Sp. z o.o. opracowała preparat na bazie fosfolipidów biomimetycznych, przeznaczonych dla pacjentów ze stomią (RPMP01.02.03-12-0280/21-00).

Realizowała również projekty dotyczące otrzymywania innowacyjnych podłoży farmaceutycznych, badań aplikacyjnych formulacji kosmetycznych, oceny właściwości fizykochemicznych substancji aktywnych oraz wdrażania innowacyjnych surowców do produktów kosmetycznych i higienicznych.

Jako nauczyciel akademicki prowadzi zajęcia laboratoryjne, wykłady oraz projekty dydaktyczne dotyczące szeroko pojętej technologii produkcji kosmetyków i oceny ich bezpieczeństwa. Znaczącą część jej działalności dydaktycznej stanowi promotorstwo i recenzowanie prac dyplomowych. Dotychczas była promotorem 59 prac dyplomowych na studiach I i II stopnia oraz recenzentem 35 prac.

Od 2014 r. jest opiekunem Koła Naukowego CosmMed. Do osiągnięć studentów, pracujących pod jej opieką, można zaliczyć współautorstwo w artykułach naukowych, udział w konferencjach naukowych oraz uczelnianych sesjach studenckich kół naukowych.

Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Chemików Kosmetologów, Polskiego Towarzystwa Chemicznego oraz Polskiego Stowarzyszenia Biomateriałów. Wielokrotnie pełniła także rolę członka komitetu naukowego i organizacyjnego konferencji, recenzenta czasopism naukowych z listy JCR czy edytora wydania specjalnego.

Aktywnie popularyzuje naukę wśród dzieci i młodzieży, prowadząc autorskie zajęcia laboratoryjne i wykłady (m.in. Politechniczny Uniwersytet Dzieci, Małopolska Chmura Edukacyjna, Jestem ZA wiedzą POWR 03.01.00-00.T117/18, Małopolska Noc Naukowców, Festiwal Nauki w Krakowie). Jest także autorką wielu artykułów popularnonaukowych dla portalu biotechnologia.pl (redaktor w dziale „Kosmetologia”) oraz w czasopismach branżowych.

Prywatnie: żona, mama oraz opiekunka świnek morskich.

Pracownicy: doktor habilitowany Reza Teimouri

Jest pracownikiem Katedry Inżynierii i Automatyzacji Produkcji na Wydziale Mechanicznym Politechniki Krakowskiej. Z pochodzenia jest Irańczykiem. Urodził się w Babolsar. Studia inżynierskie na kierunku wytwarzanie i produkcja odbył na Uniwersytecie Mazandaran, z siedzibą w Babolsar (2004–2009), a studia magisterskie — na Uniwersytecie Technicznym w Babol (2009–2012). W latach 2015–2019 był słuchaczem studiów doktoranckich na Uniwersytecie w Kaszanie. Zakończył je obroną pracy doktorskiej pt. „Analityczne i eksperymentalne badania naprężeń szczałkowych w procesie nagniatania wspomaganego ultradźwiękami”. W 2018 r. odbył staż doktorski na Politechnice w Mediolanie, we Włoszech, a staż poddoktorski (2019–2021) realizował na Uniwersytecie Shandong w Jinan, w Chinach (pracownik naukowy ze stopniem doktora). Od 2021 r. związany z Politechniką Krakowską, początkowo jako stypendysta NAWA, następnie adiunkt Wydziału Mechanicznego PK.

W październiku 2025 r. na podstawie decyzji Rady Naukowej Wydziału Mechanicznego PK uzyskał stopień doktora habilitowanego w dyscyplinie inżynieria mechaniczna. Osiągnięciem wskazanym we wniosku habilitacyjnym był cykl publikacji dotyczących modelowania matematycznego trwałości zmęczeniowej, integralności powierzchni i deformacji elementów wykonanych z materiałów trudnoobrabialnych. Analizy teoretyczne i badania eksperymentalne nad nagniataniem i obróbką materiałów lotniczych, przedstawione w tych pracach, wniosły istotny wkład w rozwój inżynierii mechanicznej.

Jako nauczyciel akademicki prowadził kursy dla studentów studiów pierwszego i drugiego stopnia na Politechnice Krakowskiej i na Uniwersytecie w Mazandaran, m.in. dotyczące symulacji i technologii CNC, obróbki skrawaniem, procesów produkcyjnych, metrologii. Był także promotorem pomocniczym prac magisterskich i doktorskich w Iranie, na Uniwersytecie w Babol i na Uniwersytecie Technicznym im. Nasira ad-Dina Tusiego w Teheranie.

W latach 2012–2024 ogłosił — jako autor lub współautor — 61 artykułów naukowych (indeks Hirscha według Google Scholar wynosi 34, a według bazy Scopus — 31). Poza karierą akademicką zdobył doświadczenie przemysłowe, pracując jako inżynier w grupie MAPNA, wiodącej irańskiej firmy, zajmującej się projektowaniem i budową urządzeń mechanicznych, energetycznych, także w branży obronnej prowincji Mazandaran i w Pars Fanavaran Radin.

Przez cztery kolejne lata (2021–2024) znajduje się w grupie 2% najczęściej cytowanych naukowców według rankingu Elseviera i Uniwersytetu Stanforda. W roku akademickim 2023/2024 otrzymał Nagrodę Dziekana Wydziału Mechanicznego za osiągnięcia naukowe w grupie pracowników ze stopniem naukowym doktora. Jest laureatem nagrody ministra nauki i szkolnictwa wyższego dla wybitnych młodych naukowców (SMN20) oraz nagrody Polskiej Akademii Nauk w zakresie nauk technicznych. Obecnie przebywa na urlopie bezpłatnym w związku z realizacją projektu Marie Skłodowska-Curie (MSCA) na Politechnice Mediolańskiej.



Pracownicy: doktorzy

Wydział Architektury

dr inż. arch. Ewa Szymczyk (A-9)

„The Impact of Socio-Spatial Factors on the Shrinkage of Medium-Sized Cities in Poland Based on the Experiences of Comparable German Cities. Wpływ czynników przestrzenno-społecznych na kurczenie się średniej wielkości miast w Polsce na podstawie doświadczeń porównywalnych miast niemieckich”

promotor: dr hab. inż. arch. Kinga Racoń-Leja, prof. PK, drugi promotor: prof. dr-ing. Michael Peterek (Frankfurt UAS); recenzenci: prof. Carlos Marmolejo Duarte (ETSAB, UPC Barcelona); dr hab. inż. arch. Monika Maria Cysek-Pawlak, prof. PŁ (PŁ), dr hab. inż. arch. Michał Stangel, prof. PŚI (PŚI); 25 VI 2025 r. Praca wyróżniona.

Wydział Informatyki i Matematyki

dr Filip Turza (F-1)

„Determinants of rescue behaviour in ants (*Hymenoptera: Formicidae*)”

promotor: prof. dr hab. Marcin Czarnołęski (UJ), promotor pomocniczy: dr hab. Krzysztof Miler (Instytut Systematyki i Ewolucji Zwierząt PAN w Krakowie); recenzenci: prof. dr hab. Ewelina Knapska (Instytut Biologii Doświadczalnej im. Marcelego Nenckiego PAN w Warszawie); dr hab. Marcin Sielezniew, prof. UwB (Uniwersytet w Białymstoku), dr hab. Magdalena Witek, prof. MiIZ PAN, (Muzeum i Instytut Zoologii PAN w Warszawie); 22 IV 2025 r. Praca wyróżniona, obroniona na UJ.

**Wydział
Inżynierii
Elektrycznej
i Komputerowej**

dr inż. Michał Sierżęga (E-2)

„Wyznaczanie rozkładu pola magnetycznego w blachach transformatorowych z uwzględnieniem histerezy magnetycznej”

promotor: dr hab. inż. Witold Mazgaj, prof. PK; promotor pomocniczy: dr inż. Zbigniew Szular; recenzenci: dr hab. inż. Mariusz Najgebauer, prof. PCz (PCz), dr hab. inż. Damian Mazur, prof. PRz (PRz); 18 XII 2024 r.

dr inż. Łukasz Sołtysek (E-2)

„Wpływ standardu rozdzielnic cyfrowych w Przemśle 4.0 na układy zabezpieczeń oraz ich struktury, które są stosowane w energetyce oraz przemyśle ciężkim”

promotor: dr hab. inż. Jerzy Szczepanik, prof. PK; promotor pomocniczy: dr inż. Bartosz Rozegnał; recenzenci: dr hab. inż. Marcin Habrych, prof. PWr (PWr), dr hab. inż. Ryszard Kowalik, prof. PW (PW), prof. dr hab. inż. Stanisław Czapp (PG); 18 XII 2024 r.

dr inż. Wacław Maciołek (E-2)

„Diagnostyka wirników maszyn indukcyjnych klatkowych w oparciu o model monoharmoniczny”

promotor: dr hab. inż. Maciej Sułowicz, prof. PK; recenzenci: dr hab. inż. Marcin Wolkiewicz, prof. PWr (PWr), dr hab. inż. Piotr Bogusz, prof. PRz (PRz); 18 XII 2024 r.

dr inż. Adam Surówka (E-1)

„Synteza zaawansowanych technik wizyjnych w inteligentnym systemie nadzoru obiektów użytku publicznego”

promotor: prof. dr hab. inż. Janusz Gołdasz (PK), recenzenci: prof. dr hab. inż. Rafał Scherer (PCz), dr hab. inż. Grzegorz Ćwikła, prof. PŚ (PŚ), dr hab. inż. Mikołaj Leszczuk, prof. AGH (AGH); 18 VI 2025 r.

**Wydział
Inżynierii
i Technologii
Chemicznej**

dr inż. Andrzej Świeży (C-5)

„Projektowanie i synteza nowych jednoskładnikowych fotoinicjatorów rodnikowych ulegających dysocjacji fotolitycznej, wykazujących charakterystykę absorpcji w zakresie widzialnym”

promotor: dr hab. inż. Joanna Ortyl, prof. PK (PK); recenzenci: prof. dr hab. inż. Paweł Chmielarz (PRz); prof. dr hab. Szczepan Zapotoczny (UJ), prof. dr hab. inż. Maciej Sitarz (AGH); 19 III 2025 r. Praca wyróżniona.

dr Filip Petko (C-5)

„Synteza i badania fotochemiczne nowych jednoskładnikowych fotoinicjatorów jodoniowych do inicjowania polimeryzacji kationowej przy wykorzystaniu źródeł światła typu LED”

promotor: prof. dr hab. inż. Roman Popielarz (PK); recenzenci: dr hab. Barbara Pilch-Pitera, prof. PRz (PRz), dr hab. inż. Agnieszka Kowalczyk, prof. ZUT (ZUT w Szczecinie), prof. dr hab. Łukasz John (Uniwersytet Wrocławski); 16 IV 2025 r. Praca wyróżniona.

dr inż. Przemysław Woliński (C-2)

„Termiczne reakcje hetero Dielsa-Aldera sprzężonych nitroalkenów”

promotor: prof. dr hab. inż. Radomir Jasiński (PK), promotor pomocniczy: dr hab. inż. Agnieszka Kącka-Zych (PK); recenzenci: prof. dr hab. Joanna Profic-Paczkowska (UJ), dr hab. n. med. i n. o zdr. Anna Boguszevska-Czubara, prof. UM (UM w Lublinie), dr hab. inż. Paula Ossowicz-Rupniewska, prof. ZUT (ZUT w Szczecinie); 18 VI 2025 r. Praca wyróżniona.

**Wydział
Inżynierii
Środowiska**

dr inż. Mariusz Adam Granda (Ś-5)

„Modelowanie nieustalonych stanów pracy wymienników ciepła przy użyciu modeli matematycznych stanu ustalonego po stronie czynnika o niskiej pojemności cieplnej”

promotor: dr hab. inż. Marcin Trojan, prof. PK; recenzenci: prof. dr hab. inż. Marek Pronobis (PŚ), dr hab. inż. Jan Wajs, prof. PG (PG), dr hab. inż. Sławomir Pietrowicz, prof. PWr (PWr); 18 VI 2025 r. Praca wyróżniona.

**Wydział
Mechaniczny**

dr inż. Michał Jedynak (M-10)

„Model pomiaru współrzędnościowego, realizowanego maszynami multisensorycznymi”

promotor: prof. dr hab. inż. Jerzy Sładek (PK); promotor pomocniczy: dr inż. Marcin Krawczyk, prof. PK (PK); recenzenci: dr hab. inż. Bartosz Gapiński, prof. PP (PP), dr hab. inż. Krzysztof Stępień, prof. PŚw (PŚw), dr hab. inż. Artur Wójcik, prof. UR (UR w Krakowie); 22 I 2025 r.

dr inż. Elwira Schmidt (PN-3)

„Zjawiska płynięcia plastycznego w materiałach metastabilnych poddanych obciążeniom cyklicznym w temperaturach kriogenicznych”

promotor: prof. dr hab. inż. Błażej Skoczeń; recenzenci: prof. Dieter Weichert (RWTH Aachen), prof. dr hab. inż. Tomasz Kubiak (PŁ), prof. dr hab. inż. Romana Śliwa (PRz); 19 XI 2025 r. Praca wyróżniona.

Misja Politechniki na Narodowym Kongresie „Nauka dla Biznesu”

TOMASZ PYTKO

Politechnika Krakowska zaprezentowała innowacyjne patenty, potencjał transferu technologii oraz projekty studenckie podczas I Narodowego Kongresu „Nauka dla Biznesu”. W wydarzeniu zorganizowanym w dniach 19–21 listopada 2025 r. w Warszawie przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Sieć Badawczą „Łukasiewicz”, pod honorowym patronatem prezesa Rady Ministrów, uczestniczyło przeszło 2 tysiące naukowców, przedsiębiorców, ekspertów oraz polityków.

W gronie naukowców z ponad 50 polskich uczelni i instytutów badawczych obecna była silna reprezentacja Politechniki Krakowskiej, która zaprezentowała się w dwóch strefach. Na stoisku uczelni pracownicy Centrum Transferu Technologii oraz naukowcy przedstawili potencjał badawczy i rozwiązania dla przemysłu. Na zaproszenie organizatorów FutureLab stworzył ponad 100 metrów kwadratowych merytorycznej strefy demo, zlokalizowanej tuż obok sceny głównej kongresu. Przez trzy dni uczestnicy mogli zapoznać się z czterema wyjątkowymi wynalazkami studenckich grup projektowych, rozwijanych pod naszymi skrzydłami.

Do „skoku na głęboką wodę” zaprosiła grupa „CyberRyba”, która ma na swoim koncie stworzenie kilku podwodnych robotów mobilnych. Szczególne zainteresowanie sektora obronnego wzbudziła technologia naśladująca rybi organizm — zarówno pod względem wyglądu zewnętrznego, jak i sposobu poruszania się.

Koło Naukowe „Astro Space Technologies” zaprezentowało makietę Marsa, udowadniając, że aktywnie przygotowujemy się do przyszłej eksploracji i kolonizacji planet. Przedstawiono trzy projekty rozwijane przez zespół Astro: Pico Satellite CubeSat, dron zwiadowczy oraz łazik „Comet”.

Trzecim ze „światów” było stanowisko Koła Naukowego „Iris”, na którym z chirurgiczną precyzją pracowało ramię robotyczne, wykonane w technologii druku 3D. „Iris” może pochwalić się konstrukcją robota z sześcioma parami kinematycznymi, a obecnie rozpoczyna współpracę projektową z kołem kosmicznym. Jej celem jest synchronizacja wynalazków obu zespołów — już w przyszłym roku łazik marsjański ma poruszać się z wykorzystaniem specjalistycznego ramienia kinematycznego.

Wśród naszej reprezentacji nie mogło zabraknąć także zespołu „Lizard” — innowacyjnego projektu napędzającego niezależność. Zespół zaprezentował prototyp pojazdu elektrycznego, tworzonego z myślą o osobach z niepełnosprawnościami. Jego celem jest zapewnienie realnej niezależności, komfortu oraz swobody poruszania się. Projekt ma za sobą liczne testy z potencjalnymi użytkownikami, badania rynku i obecnie znajduje się na etapie przygotowań do stworzenia pierwszego komercyjnego prototypu; trwają poszukiwania źródeł finansowania.



— Trzy intensywne dni podczas kongresu były dla naszych studentów, doktorantów i pracowników doskonałą okazją do zaprezentowania swoich rozwiązań przed kluczowymi interesariuszami rynku biznesowego i otoczenia polityczno-gospodarczego. Uczestnicy kongresu oczekiwali precyzyjnych informacji, dopytywali o rozwój projektów oraz ich możliwą ewolucję pod potrzeby konkretnych branż. Z Warszawy wróciliśmy z niezwykle cennym doświadczeniem i ciekawymi kontaktami. Jestem dumna, że FutureLab nie tylko koordynował politechniczną strefę młodych naukowców, ale także mógł zaprezentować projekty z sukcesem rozwijane w laboratoriach i warsztatach Politechniki Krakowskiej — podsumowała Monika Firlej, dyrektor FutureLab PK.

Poza strefą wystawienniczą Narodowy Kongres „Nauka dla Biznesu” realizował dwie ścieżki tematyczne: „innowacja — transfer — rozwój” oraz „biznes — technologia — przewaga”.

Mamy nadzieję, że również w tym roku uda się nam wyrazić z misją na to niezwykle potrzebne społecznie wydarzenie. Kongres stał się bowiem istotnym forum wymiany doświadczeń liderów innowacji, naukowców, przedsiębiorców i polityków, którzy wspólnie pracowali nad nowymi modelami współpracy w obszarze badań i rozwoju. W niedalekiej przyszłości organizatorzy zapowiedzieli prezentację konkretnych, wypracowanych podczas kongresu rozwiązań, które mają wzmocnić konkurencyjność polskiej gospodarki.

Mgr Tomasz Pytko jest managerem projektowym w FutureLab PK.

Showroom FutureLab i młodzi naukowcy Politechniki Krakowskiej
Fot.: Robert Żewicki

10. Open Eyes Economy Summit

Uczestnicy panelu „Synergia wiedzy, samorządu i rynku” (od lewej): Grzegorz Suszko, Anna Januchta-Szostak, Marcin Jagodziński, prezydent Łodzi Hanna Zdanowska, rektor PK Andrzej Szarata, prezydent Krakowa Aleksander Miszański, rektor SGH Piotr Wachowiak
Fot.: Jan Zych



Jubileuszowa, 10. edycja kongresu ekonomicznego „Open Eyes” miała miejsce w dniach 18–19 listopada ubiegłego roku w Centrum Kongresowym ICE w Krakowie.

Wydarzeniu przyświecało hasło łączenia innowacyjnych idei, szerokich perspektyw oraz ekonomii opartej na wartościach. Nad sposobami ich wdrożenia

w rzeczywistości samorządowej dyskutowali podczas ponad 120 sesji reprezentanci władz lokalnych oraz świata nauki, polityki, biznesu i technologii. W sesji specjalnej poświęconej konkretnym przykładom współpracy „Synergia wiedzy, samorządu i rynku: Jak budować skuteczne partnerstwa lokalne?” udział wzięli prezydenci Krakowa i Łodzi, przedsiębiorcy oraz przedstawiciele uczelni wyższych. Wśród nich był rektor Politechniki Krakowskiej prof. Andrzej Szarata, który przedstawił wspólne działania wokół metra, planowania mobilności i wykorzystywania danych, pokazując, że bez wsparcia środowiska naukowego i firm technologicznych trudno o nowoczesne podejście do zarządzania ruchem. Rektor PK mówił m.in. o innowacjach, płynących od naukowców i studentów uczelni ku mieszkańcom miast; innowacjach, które ułatwiają im codzienność, czynią życie wygodniejszym, a miasto bardziej przyjaznym i zdrowym. Wspominał projekty studenckich kół naukowych m.in. „Altana Przyszłości”, „Stacja metra Dworzec Główny”, planowanie rozwiązań promujących turystycznie gminy Cisna czy Zakliczyn. • |MAS|

Forum Samorządowe Zakopane 2025



Rektor PK Andrzej Szarata (w środku) w trakcie panelu poświęconego odporności transportu i infrastruktury
Fot.: Forum Samorządowe w Zakopanem

Forum Samorządowe powstało w odpowiedzi na rosnącą potrzebę dialogu o aktualnych wyzwaniach, stojących przed samorządem. W wydarzeniu zorganizowanym 25–26 listopada, po raz pierwszy w Zakopanem, przez Fundację Instytut Studiów Wschodnich wspólnie z Województwem Małopolskim i miastem Zakopane uczestniczyli liderzy samorządu terytorialnego, administracji rządowej, polityki i organizacji pozarządowych — obecni byli m.in. ministrowie, posłowie i senatorowie.

Licznie pojawili się przedstawiciele świata nauki, biznesu, mediów i kultury. W ciągu dwóch dni odbyło się ponad 100 debat, podzielonych na ścieżki programowe: bezpieczeństwo; finanse; inwestycje i rozwój; kultura, sport i turystyka; ochrona zdrowia; klimat i środowisko oraz społeczeństwo. W dyskusjach i spotkaniach wzięło udział 1100 uczestników z Polski i zagranicy.

Wśród panelistów byli specjaliści z Politechniki Krakowskiej. Dzielili się swą wiedzą, doświadczeniem i praktycznymi rozwiązaniami. Rektor PK prof. Andrzej Szarata uczestniczył w panelu „Odporny transport i infrastruktura jako motor integracji i rozwoju regionalnego”, wskazując na rosnącą potrzebę zwiększenia odporności infrastruktury na nowe zagrożenia. Poruszył też temat pełnienia dodatkowych funkcji przez elementy infrastruktury, przez co stają się istotne w systemie bezpieczeństwa państwa. Rektor PK wziął też udział w panelu „Aktywizacja, imigracja, robotyzacja — jak zaspac rosnącą lukę na rynku pracy”.

W panelach wzięli też udział: dr Agnieszka Niemczynowicz — „AI w zarządzaniu miastem — jak wykorzystać sztuczną inteligencję na rzecz mieszkańców?”; dr Radosław Kycia — „Przyszłość mediów lokalnych — czy sztuczna inteligencja zastąpi dziennikarza?”; dr Grzegorz Gancarzewicz — „Bezpieczeństwo pod presją: jak Europa odpowiada na wojnę hybrydową?”; dr inż. Andrzej Wolak — „Spór o wodę!”. Monika Firlej z FutureLab PK moderowała panel: „Małopolska — Europejski Region Przedsiębiorczości”. • |R.|

Grand Prix i 27 medali dla PK na wystawie wynalazków

Podczas Międzynarodowej Warszawskiej Wystawy Wynalazków (International Warsaw Invention Show), największego w Polsce wydarzenia promującego wynalazczość, swoje rozwiązania zaprezentowali przedstawiciele Politechniki Krakowskiej — z Wydziału Inżynierii Materiałowej i Fizyki oraz Wydziału Inżynierii i Technologii Chemicznej. Koła naukowe zdobyły Grand Prix IWIS 2025, kilka nagród specjalnych i medale... 14 złotych, 10 srebrnych, 3 brązowe. Wystawa odbyła się w dniach 7–9 listopada 2025 r.

Wydział Inżynierii i Technologii Chemicznej reprezentowało siedem kół naukowych: Fotochemii Stosowanej OrtylPhotoLab, Polimerów InnoPUR, Biohydrogels, Chemii i Technologii Leków Drug Design, Chemii i Technologii Organicznej, CosmMed oraz Analityki Środowiska i Substancji Bioaktywnych. W sumie za przedstawione rozwiązania jurorzy przyznali im podczas wystawy 17 medali.

Trzy nagrody specjalne trafiły do Koła Naukowego Fotochemii Stosowanej OrtylPhotoLab. Najważniejszą, GRAND PRIX IWIS 2025, koło otrzymało za rozwiązanie znajdujące zastosowanie w terapii nowotworów — „Systemy mikroigłowe 3D do podawania leków w terapii fotodynamicznej substancji wytwórczych reaktywne formy tlenu”. Ponadto za „innovacyjne mikrofluidyczne platformy *Lab-on-Chip* do hodowli komórkowych, tworzone z zastosowaniem fotochemicznego druku 3D”, rozwiązanie cechujące się wysoką dokładnością, powtarzalnością i szerokim zastosowaniem, koło zdobyło Nagrodę Polskiej Izby Rzeczników Patentowych. Croatian Union of Innovators przyznała nagrodę specjalną za opracowanie materiału kompozytowego do zastosowań w inżynierii biomedycznej, zwłaszcza do regeneracji kości (opracowanie „Stopiony magnez spotyka się z drukowanym w 3D cyrkonem: tworzenie mocnych, lekkich hybryd metalowo-ceramicznych”).

Na uznanie kapituły konkursowej zasłużyły również prace Koła Naukowego Materiałów Funkcjonalnych SMART-MAT z Wydziału Inżynierii Materiałowej i Fizyki. Sekcje SmartMat i BudMat tego koła zdobyły aż 10 medali. Koło zostało także wyróżnione nagrodą IWIS AWARD Best University Project za wybitną kreatywność, doskonałość techniczną i wkład w rozwój innowacji. Jurorzy docenili „innovacyjne nanocząstki Janusa do selektywnego transportu substancji terapeutycznych



Nagroda Polskiej Izby Rzeczników IWIS 2025
Fot.: Wiktoria Duś

Puchar Grand Prix IWIS 2025
Fot.: Dominika Krok

w leczeniu nowotworów skóry”. Ponadto za opracowanie proekologicznych rozwiązań w inżynierii materiałowej, promujących zrównoważony rozwój i gospodarkę o obiegu zamkniętym, koło oraz WIMiF otrzymały specjalną nagrodę World Invention Intellectual Property Association (WIIPA). Nagrodę odebrała prof. Bożena Tyliśszczak, opiekun naukowy koła.

Na wystawie przyznano jeszcze jedną ważną nagrodę. Politechnika Krakowska została wyróżniona statuetką Kazimierza Leskiego, przyznawaną przez Stowarzyszenie Polskich Wynalazców i Racjonalizatorów instytucjom, które w sposób szczególny wspierają rozwój innowacyjności, działalność wynalazczą oraz młodych naukowców. W imieniu rektora Politechniki Krakowskiej wyróżnienie odebrała prof. Bożena Tyliśszczak, wiceprezes Koła Polskiego Stowarzyszenia Wynalazców i Racjonalizatorów na PK.

•|J.S.|



Koło Fotochemii Stosowanej OrtylPhotoLab podczas wystawy wynalazków w Warszawie reprezentowali (od lewej): studenci technologii chemicznej — Przemysław Pazdan i Julia Stanisław oraz doktorantka Małgorzata Noworyta
Fot.: Ze zbiorów KN Fotochemii Stosowanej

Siła współdziałania. Life Science Open Space 2025

Panel ekspercki z udziałem przedstawicieli świata nauki i biznesu (od lewej): moderatorki Jolanty Jaśkowskiej, Moniki Kozdroń-Sikorskiej, Edyty Pindelskiej, Zbigniewa Majki i Marcina K. Chmielewskiego
Fot.: #LSOS2025 Maciej Zygmunt

Spotkanie otwarte z udziałem uczestników konferencji, reprezentujących ekosystem nauki, biznesu, technologii oraz administracji
Fot.: #LSOS2025 Maciej Zygmunt



Life Science Open Space — to jedna z kluczowych platform współpracy nauki, biznesu, inwestorów i środowiska medycznego w Polsce i w Europie, stworzona przez Fundację Klastra LifeScience Kraków. Fundacja organizuje cykl międzynarodowych konferencji „Life Science Open Space”. Politechnika Krakowska była współorganizatorem konferencji, która odbywała się 27–28 listopada 2025 r. w Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej „Manggha” w Krakowie.

Było to jedno z ważniejszych wydarzeń w środowisku zainteresowanym innowacjami i technologiami w obszarze poprawy zdrowia i jakości życia. Szeroka tematyka konferencji obejmowała: prewencję; terapie *next-gen*; zrównoważone rozwiązania i transformację systemów ochrony zdrowia.

Drugiego dnia konferencji Politechnika przygotowała własne wydarzenie pt. „Deep Tech From Science”. Jednym z celów było wzmacnianie potencjału i rozpoznawalności polskiej nauki w obszarze komercjalizacji

i umiędzynarodowienia technologii *deep-tech* oraz wspieranie rozwoju akademickich spółek opartych na wynikach B+R. W ramach realizacji przez PK ścieżki Deep Tech From Science odbyła się prezentacja siedmiu spółek *spin-off*, w tym trzech z PK. Wśród prelegentów byli: Maciej Gibas — NewPrompt (inżynierska platforma oparta na sztucznej inteligencji do szybkiego prototypowania technologii medycznych); dr inż. Konrad Kwiecień — FlexAndRobust Systems (konstrukcyjne polimery uretanowe). W programie wystąpień i dyskusji był także panel ekspercki „Crossing the Commercialization Gap: Strategies for Deep-Tech Success in Life Sciences”, poświęcony strategiom przełamywania barier komercjalizacji w naukach o życiu. Moderowany był przez dr hab. inż. Jolantę Jaśkowską (WiITCh PK), członkinię Rady Programowej Klastra LifeScience Kraków.

Całość zwieńczyło spotkanie otwarte, w którym bardzo licznie wzięli udział uczestnicy konferencji, reprezentujący ekosystem nauki, biznesu, technologii oraz administracji. Wydarzenie Deep Tech From Science było realizowane i finansowane w ramach zadania zleconego przez ministra nauki i szkolnictwa wyższego oraz przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego¹.

Partnerem wspierającym konferencję „Life Science Open Space” była spółka celowa Politechniki Krakowskiej INTECH PK, która zadbała o przygotowanie stoiska „firmowego” z prezentacją ofert współpracy i promocją strategicznego programu „Science4Business — Nauka dla Biznesu” — zadanie nr 1 „Inkubator Rozwoju”, realizowanego w partnerstwie z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego (partner wiodący) i Krakowskim Konsorcjum złożonym z dziesięciu partnerów. Odbywające się podczas konferencji prezentacje i spotkania z udziałem brokerów innowacji dały możliwość budowania relacji z przedstawicielami instytucji społeczno-gospodarczych, potencjalnymi odbiorcami innowacyjnych rozwiązań, partnerami zainteresowanymi transferem technologii, możliwością świadczenia usług badawczych, a także współpracą między środowiskiem naukowym a otoczeniem gospodarczym².

• |R.|

1. Sfinansowano ze środków ministra nauki i szkolnictwa wyższego w ramach zadania: „Organizacja przez Politechnikę Krakowską trzech edycji dedykowanej ścieżki wzmacniania potencjału i rozpoznawalności polskiej nauki w obszarze komercjalizacji i internacjonalizacji, poprzez wsparcie zakładania, rozwoju i ekspansji na rynki międzynarodowe spółek *deep tech*, bazujących na rozwiązaniach pochodzących z polskich uczelni i działających w strategicznych dla Europy obszarach”.



2. Zrealizowano w ramach Zadania nr 1 „Inkubator Rozwoju” projektu niekonkurencyjnego pn. „Science4Business — Nauka dla Biznesu”, Programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021–2027 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Działanie FENG.02.05.



Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską



Z troski o to, co zapisane w krajobrazie — konferencja specjalistów architektów

ZDJĘCIA: JAN ZYCH

Międzynarodowa konferencja z zakresu sztuki ogrodowej i dendrologii historycznej od lat nadaje ton dyskusji w środowisku osób, dla których krajobraz jest wartością godną pielęgnowania i ochrony.

Pamiętajmy o ogrodach

XXXII edycja konferencji odbyła się w dniach 24 i 25 października 2025 r. na Politechnice Krakowskiej. Organizatorzy — Katedra Architektury Krajobrazu Politechniki Krakowskiej oraz Sekcja Sztuki i Architektury Ogrodowej Komisji Urbanistyki i Architektury Oddziału PAN w Krakowie, mottem rozważań uczynili „zmienność krajobrazu”, rozpatrywaną w kontekście tradycji i innowacyjności (*Landscape Variability — Tradition and Innovation*). W sześciu konferencyjnych sesjach zaprezentowanych zostało 36 referatów, których autorzy skupili się na zagadnieniach z zakresu dziedzictwa kulturowego, ekologii rozwiązań projektowych, sztuki ogrodowej czy spotykanych w różnych krajach systemach zarządzania środowiskowego.

Konferencję zainaugurowała dr hab. inż. Katarzyna Hodor, prof. PK, przewodnicząca Sekcji Sztuki i Architektury Ogrodowej KUJA Oddziału PAN w Krakowie, odpowiedzialna merytorycznie za organizację konferencji. Wykład otwierający „Wykorzystanie dachów sposobem na adaptację budynków do zmian klimatycznych — aktualne przykłady” wygłosił Aleksander Lech, prezes Stowarzyszenia Architektury Krajobrazu.

Podstawowy wątek obrad dotyczył zmian zachodzących w krajobrazie, zwłaszcza w odniesieniu do struktur historycznych. Przyczyny współczesnej degradacji zabytkowych parków i ogrodów z perspektywy konserwatorskiej przywołała dr Dorota Sikora ze Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, a przydatną metodę spekulatywną rekonstrukcji ogrodu w „stylu epoki” (*period design*) przedstawił emerytowany prof. PK Marek Siewniak. Projektowanie ram odbudowy ekosystemów i wyjście z impasu degradacji środowiska, krajobrazu na rzecz troski o jego odporność omówiły badaczki z Politechniki w Bursie (Turcja) — Buse Nur Çırak i Sara Demir. Bardziej szczegółowe kwestie, czyli koncepcję wyznaczników krajobrazu miejskiego zaprezentowała dr inż. Eliza Sochacka z Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technicznego w Szczecinie, zaś dr inż. arch. Dariusz Kronowski z PK na przykładzie Krakowa mówił o bioróżnorodności i synurbanizacji. Poruszony został także temat zmienności w krajobrazach kulturowych. Do praktycznych aspektów „zarządzania drzewostanem” (na podstawie analizy SWOT) odwołał się dr inż. Wojciech Bobek (PK), a dr hab. inż. Magdalena Szechyńska-Hebda z Instytutu Botaniki im. W. Szafera PAN odsłoniła korzyści uprawiania roślin, które pokonują... upały i mogą przyczynić się do ograniczania miejskich wysp ciepła.

W dyskusji panelowej poświęconej przyszłości ogrodów historycznych wzięli udział specjaliści z Fundacji im. Eduarda Petzolda oraz pozarządowej organizacji „Europejski Szlak Ogrodów Historycznych” (ERHG), z jej prezesem Łukaszem Przybylakiem i członkami komitetu naukowego — Moniką Drąg (Zarząd Zieleni m.st. Warszawy) oraz Katarzyną Żak-Zatorską (Muzeum w Nieborowie i Arkadii). Eksperci, mówiąc o zarządzaniu ogrodami historycznymi, zwrócili uwagę na zachowanie równowagi między autentyzmem a komercjalizacją, rolę innowacyjnych technologii w ochronie dziedzictwa (zasadność ich stosowania w obiektach zabytkowych), także oddziaływanie idei ekologii i zrównoważonego rozwoju. Zagrożeń związanych ze zmianami klimatu i kwestii finansowych dotyczyły m.in. pytania, kierowane przez uczestników konferencji do gości zaproszonych do udziału w debacie.

Miłym akcentem tego dnia było wręczenie nagród laureatom Konkursu „Fotokrajobraz”, skierowanego do uczniów szkół ponadpodstawowych i rozstrzygniętego w czerwcu ubiegłego roku. Konkurs, który ma na celu popularyzowanie wiedzy i zachęcanie do wyboru architektury krajobrazu jako kierunku studiów, jest organizowany od dziesięciu lat przez dr hab. inż. arch. Katarzynę Łakomy, prof. PK z Katedry Architektury Krajobrazu PK.

Młodzi chronią środowisko

Jak co roku, na konferencji głos oddano również młodemu pokoleniu naukowców — doktorantom, studentom i absolwentom architektury krajobrazu. Referaty wygłosiło 14 osób. Specjalnie powołane jury podkreśliło, że wszystkie prace cechowało świeże spojrzenie na kwestie ochrony krajobrazu. Za najlepsze, w grupie studentów, zostało

Katarzyna Hodor
otwiera obrady
konferencji

Aleksander Böhm
— pomysłodawca
kierunku architektury
krajobrazu na PK



Agata Zachariasz
kierownik Katedry
Architektury
Krajobrazu PK
odbiera pamiątkową
statuetkę z rąk Ireny
Niedźwieckiej-Filipiak,
prezes SPAK



uznane wystąpienie Łukasza Lindebego (I rok studiów drugiego stopnia; SKN „Arboris”) „Między środowiskiem wodnym a lądowym: plastyczność form wzrostu roślin hydrofitowych w zmieniających się warunkach środowiskowych”. Drugie miejsce przyznano autorom referatu „Współczynnik smukłości jako parametr przesiewowy dla drzew i drzewostanu” — Kindze Tutaj, Łukaszowi Lindebemu, Zuzannie Palonek, Weronice Partyle, Rafałowi Wojcieszakowi, Kindze Wojtak (SKN „Arboris”). Trzecie miejsce zajął Rui Zhang (Międzynarodowa Szkoła Inżynierska, prowadzona przez PK i Tianjin Chengjian University) za pracę „From Imperial Monument to World Heritage: The Spatial Reproduction of the Summer Palace in the Era of Global Tourism (Od pomnika cesarskiego do światowego dziedzictwa: przestrzenna reprodukcja Pałacu Letniego w erze globalnej turystyki)”. W kategorii młodych naukowców zwyciężyły Katarzyna Jamioł i Weronika Kukowska, prezentując referat „Parki miejskie w kontekście adaptacji miast do skutków zmian klimatu — wybrane przykłady z Kopenhagi”. Drugie miejsce zajął Tomasz Jaróg (SKN „Krajobrazy”) za badania dotyczące zrównoważonej rewitalizacji rzek miejskich jako elementu adaptacji klimatycznej, przedstawione na przykładzie rzeki Prądnik-Białucha w Krakowie.

„Architektura krajobrazu” — 25 lat kształcenia

Konferencja stanowiła okazję, by uczcić jubileusz 25-lecia kierunku architektura krajobrazu, prowadzonego na Wydziale Architektury PK. Podczas sesji jubileuszowej 25 października historię i dokonania kadry Instytutu Architektury Krajobrazu PK (obecnie: Katedra) przypomniła prof. arch. Agata Zachariasz, kierownik jednostki. Okolicznościowe mowy wygłosiły: prodziekan WA dr hab. inż. arch. Urszula Forczek-Brataniec, prof. PK, dr hab. inż. arch. Katarzyna Łakomy, prof. PK, dyrektor programowy architektury krajobrazu w Międzynarodowej Szkole Inżynierskiej PK i Tianjin Chengjian University. Refleksjami dotyczącymi kształcenia na kierunku podzielili się również prof. arch. Aleksander Böhm, inicjator powstania kierunku architektura krajobrazu i wieloletni dyrektor Instytutu Architektury Krajobrazu PK oraz dr hab. inż. arch. Piotr Patoczka, prof. PK.

Tę część uroczystości zakończyło rozstrzygnięcie konkursu na najlepszą dyplomową pracę inżynierską i magisterską z zakresu architektury krajobrazu, obronioną w roku akademickim 2023/2024; konkursu zorganizowanego przez Stowarzyszenie Polskich Architektów Krajobrazu. Pierwsze

Nauczanie na kierunku „architektura krajobrazu” rozpoczęto oficjalnie na Wydziale Architektury Politechniki Krakowskiej w 2000 r., jednak ta specyficzna dziedzina wiedzy rozwijana była od momentu powstania uczelni. Hasła związane z kształtowaniem i projektowaniem zieleni i krajobrazu pojawiały się w nazwach zakładów ówczesnego Wydziału Architektury PK już w latach 50., a w latach 70. upowszechniła się formuła „architektura krajobrazu”, co było związane m.in. z działalnością prof. Janusza Bogdanowskiego, a później zostało ugruntowane i przez innych badaczy, naukowców: Marię Łuczyńską-Bruzdę, Aleksandra Böhma, Krystynę Pawłowską, Krystynę Dąbrowską-Budziło, Annę Mitkowską, Piotra Patoczka, Zbigniewa Myczkowskiego. Na przełomie lat 80. i 90. XX wieku, niejako w dowód wyjątkowej tożsamości kierunku i ludzi z nim związanych, wykrystalizowała się „krakowska szkoła architektury krajobrazu”. Marka stała się rozpoznawalna w Polsce i za granicą. Program kształcenia na kierunku architektura krajobrazu został zatwierdzony w 1999 r., dzięki ogromnemu wkładowi prof. Aleksandra Böhma, a pierwsi studenci rozpoczęli naukę rok później. Do dnia dzisiejszego studia na tym kierunku ukończyły 902 osoby: 403 studentów ukończyło studia jednolite magisterskie, a 604 studentów — studia inżynierskie. Treści programowe są systematycznie doskonalone i dostosowywane do potrzeb rynku pracy.

miejsce we wszystkich kategoriach zdobyły absolwentki WA Politechniki Krakowskiej, kierunku architektura krajobrazu — Karolina Michalec (promotor: Anna Staniewska), Klaudia Rymek (promotor: Urszula Forczek-Brataniec), Marta Szar-Wojasińska (promotor: Agata Zachariasz). Nagrody wręczyła prezes SPAK prof. Irena Niedźwiecka-Filipiak.

O profesji architekta krajobrazu — specyfice kształcenia oraz wyzwaniach, które spotyka w swej pracy, mówiono podczas kolejnej sesji. Dr inż. arch. Marceł Łasocha (PK), prezes Towarzystwa Urbanistów Polskich RP, wygłosił prelekcję o znamienym tytule „Architekt krajobrazu jako sumienie urbanisty”.

W spotkaniu wzięło udział wielu absolwentów: ich zawodowe losy są potwierdzeniem jakości kształcenia na kierunku architektura krajobrazu. Przekonywała o tym także wystawa, przedstawiająca ich dorobek w formie 23 posterów.

Towarzyskie spotkanie absolwentów z pracownikami Katedry odbyło się w przestrzeniach zabytkowego Fortu „Kleparz”, a po założeniu oprowadził dr inż. arch. Krzysztof Wielgus, znawca architektury fortyfikacyjnej i pracownik naukowy Katedry Architektury Krajobrazu.

Patronat honorowy nad wydarzeniem sprawowali: Stowarzyszenie Architektury Krajobrazu, Towarzystwo Urbanistów Polskich, Europejski Szlak Ogrodów Historycznych, Stowarzyszenie Polskich Architektów Krajobrazu, Stowarzyszenie Konserwatorów Zabytków, Fundacja Eduarda Petzolda, ICOMOS Polska oraz dziekan Wydziału Architektury PK prof. arch. Magdalena Kozień-Woźniak i rektor PK prof. Andrzej Szarata.

• |K.H., K.T.|

25-lecie architektury krajobrazu na PK — kilka refleksji

W październiku 2025 r. razem z naszymi absolwentami obchodziliśmy jubileusz 25-lecia kierunku architektura krajobrazu, założonego na Wydziale Architektury Politechniki Krakowskiej. Ćwierć wieku edukacji stanowi kontynuację długiej tradycji badań i projektowania w tym zakresie.

Rok 2025 był dla nas szczególnie, był też wyjątkowy dla profesji architekta krajobrazu w Polsce. Kierunek, prowadzony przez Katedrę Architektury Krajobrazu PK, uzyskał tytuł najlepszego w Polsce w rankingu „Perspektyw”. Po latach wróciliśmy na pierwszą pozycję. Architektura krajobrazu przyciągała wielokrotnie uwagę sukcesami, które polscy projektanci odnosili na świecie. W to pasmo osiągnięć wpisali się również studenci i absolwenci PK, zdobywając nagrody w kraju i za granicą. Dość wspomnieć drugą nagrodę Katarzyny Jamioł w prestiżowym międzynarodowym konkursie World Landscape Architecture (w kategorii *Concept-large design*) czy główną nagrodę Tomasza Jaroga w konkursie Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki „Przestrzeń wspólna jest wartością”.

Obecność naszych studentów i absolwentów wśród laureatów prestiżowych wydarzeń w Polsce, ale i na świecie, stanowi potwierdzenie ugruntowanej marki krakowskiej szkoły architektury krajobrazu. To wynik wspólnego zaangażowania pracowników, tworzących obecny zespół katedry, jak i mentorów kierunku i jego założycieli.

Kierunek został uruchomiony 25 lat temu. Jako pierwszy w Europie Wschodniej, wspólnym staraniem Stowarzyszenia Architektury Krajobrazu (wówczas Stowarzyszenia Zieleń Polska) oraz Instytutu Architektury Krajobrazu PK, uzyskał międzynarodową akredytację IFLA Europe w 2010 r. Warto wspomnieć prof. Aleksandra Böhma, ówczesnego dyrektora instytutu oraz Marcina Gajdę, prezesa stowarzyszenia. Rekomendowany przez IFLA Europe program nauczania powstał na bazie współpracy międzynarodowej i opiera się na najnowszych metodach kształcenia, zorientowanych wokół przedmiotu głównego, jakim jest projektowanie zintegrowane. Można powiedzieć, że system ten już 25 lat temu wdrożył tak popularną dziś metodę PBL (*Project Based Learning*).

Kierunek architektura krajobrazu reprezentuje wielowątkowe podejście do projektowania przestrzeni. Oprócz typowego dla architektury podejścia artystyczno-technicznego zawiera w sobie równoważne z nimi podejście przyrodnicze. Absolwent jest inżynierem, ma opanowany język inżynierski, co daje mu podstawy do efektywnej współpracy z reprezentantami innych branż. Posługuje się tym samym technicznym podejściem, dzięki czemu łatwo włącza się w proces projektowy i budowlany. Ta podstawa wielodyscyplinarnej współpracy w złożonych zespołach jest jednym z atutów kształcenia na Politechnice. Z uwagi

na kształcenie na Wydziale Architektury w Krakowie edukacja wyrasta z dorobku naszych mistrzów, którzy pracowali na Wydziale i ukształtowali charakterystyczne architektoniczne podejście do krajobrazu. Silnie akcentuje ono zagadnienia formalne, kontekst kulturowy przy jednoczesnym uwzględnieniu uwarunkowań środowiskowych. Twórcy krakowskiej szkoły architektury krajobrazu, wśród nich Zygmunt Novák, Gerard Ciołek, Janusz Bogdanowski, Maria Łuczyńska-Bruzda, byli naukowcami, ale równocześnie praktykami. To na naszej uczelni powstały kiedyś pierwsze koncepcje planów ochrony parków narodowych i krajobrazowych, karty wsi, katalogi form budownictwa, koncepcje wpisu krajobrazów zabytkowych na listę UNESCO czy idea parku kulturowego. Dzisiaj z kolei tworzone są i wdrażane projekty ochrony i zagospodarowania krajobrazów inżynierskich, rewitalizacji, regeneracji ekosystemów. Dzięki temu, że studenci mają kontakt z doświadczoną kadrą nasz kierunek charakteryzuje wysoki walor naukowy i praktyczny.

Nie tylko tradycja buduje rangę kierunku. Wyzwania, które stoją przed współczesnym kształtowaniem przestrzeni, nadają architekturze krajobrazu coraz większe znaczenie. Zielona infrastruktura, świadome kształtowanie mikroklimatu w miastach czy zazielenianie ulic i placów, to tylko niektóre współczesne potrzeby, wymagające interdyscyplinarnego podejścia do projektowania. Zarówno historia naszego kierunku, jak i współczesne wyzwania wskazują na to, że wyobraźnia krajobrazowa jest i będzie nam bardzo potrzebna.

Dr hab. inż. arch. Urszula Forczek-Brataniec, prof. PK jest prodziekanem Wydziału Architektury PK.

Uczestnicy konferencji dotyczącej architektury krajobrazu, zorganizowanej 24–25 października 2025 r. na PK
Fot.: Jan Zych



Pół wieku historii, wiedzy i pasji

50-lecie Wydziału Inżynierii Elektrycznej i Komputerowej



Zjazd absolwentów WIEiK połączył wiele pokoleń wychowanków

Wydział Inżynierii Elektrycznej i Komputerowej obchodził w ubiegłym roku półwiecze istnienia, w trakcie którego stał się jednym z ważniejszych ośrodków naukowo-dydaktycznych w dziedzinie elektrotechniki, automatyki, informatyki i infotroniki. W roku jubileuszu Wydziału odbyło się wiele wydarzeń pod hasłem „Łączy nas WIEiK”. Ukazały jego tradycję, kompetencje, nowoczesność i otwartość na wyzwania przyszłości, wpisały się także w ramy obchodów 80-lecia powstania Politechniki Krakowskiej.

Pełna sala w czasie jubileuszowej gali WIEiK

Historyczny wstęp do obchodów jubileuszu WIEiK stanowiła otwarta 4 listopada wystawa „Elektryka polska — od rozbiorów do początków III RP”, dostępna do 28 listopada na parterze budynku Wydziału na ulicy Warszawskiej. Ekspozycja przygotowana przez Stowarzyszenie Elektryków Polskich oraz pracowników WIEiK — Zuzannę Mielnik oraz Jakuba Zielonkę, prezentowała znaczący wkład Polaków w rozwój cywilizacyjny w szeroko pojętej tematyce elektryczności oraz ich udział w procesie odbudowy,



tworzenia nowoczesnej infrastruktury i umacniania państwa polskiego.

Jubileuszowy charakter miał także IV Zjazd Absolwentów w dniach 14–15 listopada 2025 r. Była to okazja do wymiany doświadczeń naukowych i biznesowych, nawiązania i odnowienia kontaktów oraz poznania aktualnej działalności Wydziału. W trakcie zjazdu wręczono dyplomy tegorocznym absolwentom, przedstawiono sylwetki Złotych Wychowanków PK z Wydziału i przypomniano jego historię, a na zakończenie gali odbył się bal jubileuszowy.

Następnego dnia w Bazylice św. Floriana na ulicy Warszawskiej odbyła się msza św., której przewodniczył ks. prałat dr Stanisław Puchała. Po mszy św. prof. Julian Gembalski wykonał koncert organowy, w którym znalazły się utwory Mikołaja z Krakowa, tabulatura Klasztoru św. Ducha w Krakowie, tabulatura Jana z Lublina oraz improwizacje na temat polskich pieśni kościelnych.

Rok 2025 sprzyjał jubileuszom na WIEiK — 80. urodziny obchodził prof. Tadeusz Jan Sobczyk. Profesor Sobczyk należy do grona najwybitniejszych przedstawicieli współczesnej polskiej elektrotechniki, wniósł istotny wkład w rozwój teorii i modelowania maszyn elektrycznych, systemów przetwarzania energii oraz metod diagnostyki układów elektromechanicznych. Jego prace naukowe są szeroko cytowane, a opracowane modele i metody znajdują zastosowanie w badaniach oraz praktyce inżynierskiej. W uznaniu zasług został uhonorowany wieloma nagrodami i odznaczeniami, w tym: Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, nagrodami ministra edukacji narodowej i sportu, Medalem SEP im. prof. Mieczysława Pożaryskiego. W 2000 r. prof. Sobczyk otrzymał tytuł *doctora honoris causa* Rosyjskiej Akademii Nauk. Od 1989 r. jest związany z Politechniką Krakowską, gdzie odegrał kluczową rolę w organizacji i rozwoju Wydziału Inżynierii Elektrycznej i Komputerowej. Dwukrotnie pełnił funkcję dziekana wydziału, współtworzył nowoczesną strukturę jednostek badawczo-dydaktycznych.

Drugim jubilatą był prof. Krzysztof Kluszczyński, który obchodził 75. urodziny. Jest on aktywnym naukowcem, który z jednakową powagą i zaangażowaniem traktuje wszystkie formy akademickiej działalności: naukową, dydaktyczną i organizacyjną. Przeszedł długą drogę od elektromechaniki (maszyn elektrycznych i napędu) do mechatroniki, a następnie do infotroniki, której — jako nowego kierunku dydaktycznego i pola aktywności naukowej — jest twórcą. Swoje życie zawodowe związał najpierw z Politechniką Śląską, w 2017 r. — z Politechniką Krakowską, gdzie pełnił funkcję dyrektora Instytutu Automatyki i Trakcji Elektrycznej, kierownika Katedry Trakcji Elektrycznej i Sterowania Ruchem oraz lidera Grupy Badawczo-Dydaktycznej „Infotronika”. Ma godność *doctora h.c.* Politechniki Świętokrzyskiej w Kielcach (2015 r.), a 18 marca 2026 r. zostanie włączony do wspólnoty akademickiej Politechniki Opolskiej jako profesor honorowy. Prof. Krzysztof Kluszczyński wkłada



wiele trudu w kształcenie młodych pracowników nauki, znany jest jako inicjator nowych konferencji i ich organizator. W środowisku międzynarodowym i ogólnopolskim słynie jako autor wykładów o tematyce techniczno-humanistycznej, łączonych częstokroć z recitalami fortepianowymi.

Muzycznym akcentem jubileuszu 50-lecia WIEiK był koncert organowy profesora Gembalskiego w Bazylice św. Floriana

LVII Sympozjum Maszyn Elektrycznych

W ramach obchodów jubileuszu uczelni oraz Wydziału odbywało się 16–18 listopada ubiegłego roku LVII Sympozjum Maszyn Elektrycznych, zorganizowane przez Wydział Inżynierii Elektrycznej i Komputerowej PK pod przewodnictwem prof. Krzysztofa Kluszczyńskiego, we współpracy Oddziału Krakowskiego PTETIS, pod patronatem Komitetu Elektrotechniki PAN, Polskiej Sekcji IEEE oraz Urzędu Miasta Krakowa.

Podczas wydarzenia spotkali się specjaliści z polskich i zagranicznych instytucji naukowo-badawczych oraz ośrodków przemysłowych, zajmujących się tematyką maszyn elektrycznych, napędów, energoelektroniki, mechatroniki i infotroniki. W trakcie sympozjum prezentowano najnowsze osiągnięcia w tej dziedzinie, a także zaprezentowano dokument „Ocena i wskazania rozwoju energoelektroniki w procesie transformacji energetycznej Polski”. Uczestnicy, wśród których znaleźli się przedstawiciele wszystkich pokoleń, od profesorów seniorów po studentów starszych lat kierunku elektrotechnika i automatyka, mieli okazję do wymiany doświadczeń i swobodnego prowadzenia dyskusji. Dostęp do sesji naukowych był możliwy również dzięki transmisji „na żywo” za pośrednictwem platformy Teams. Sympozjum było okazją do prezentacji badań prowadzonych w Laboratorium Odnawialnych Źródeł Energii, Laboratoriach Infotroniki oraz Laboratorium Maszyn Elektrycznych. Jubileuszowym punktem programu była wizyta w Muzeum Politechniki Krakowskiej oraz sesja historyczna pt. „Wspomnienia i jubileusze”, poprowadzona przez dziekana Wydziału dr. hab. inż. Macieja Sułowicza, prof. PK. Uczestniczył w niej także prorektor ds. studenckich dr inż. Marek Bauer, który złożył życzenia z okazji półwiecza Wydziału.



W obchody półwiecza WIEiK wpięły się 80. urodziny profesora Sobczyka



Profesor Kluszczyński obchodził w 2025 r. 75. urodziny



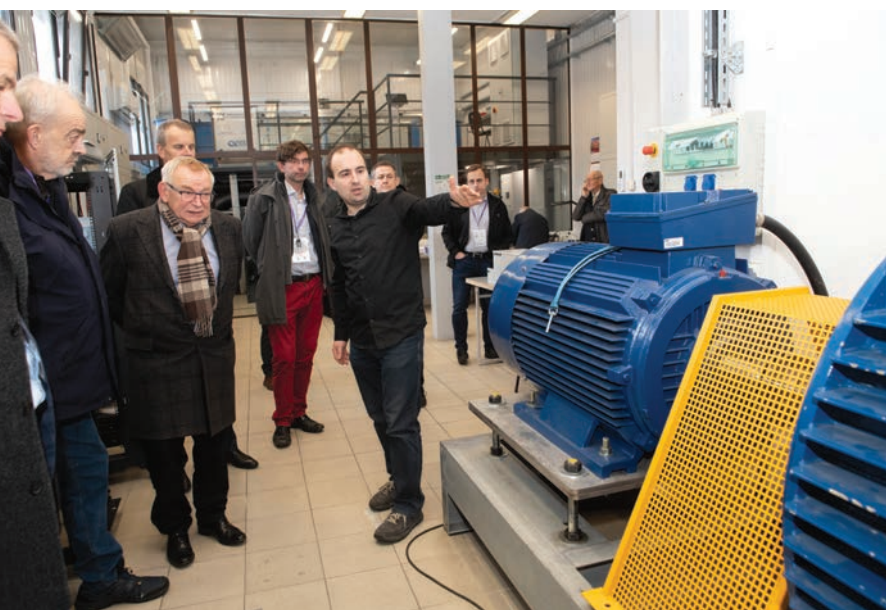
Uczestnicy
LVII Sympozjum Maszyn
Elektrycznych na
terenie kampusu PK

SEMTRAK 2025

Innym ważnym naukowym wydarzeniem, które odbyło się w ramach jubileuszu WIEiK i uczelni, była reaktywacja Ogólnopolskiej Konferencji Naukowo-Technicznej SEMTRAK. Powstała ona w 1977 r. jako seminarium z zakresu trakcji elektrycznej, by rozwinąć się w cykl konferencji w latach 1992–2018. Po przerwie spowodowanej pandemią konferencję SEMTRAK wznowiono 22–24 października ubiegłego roku i odbyła się już po raz 19. Patronat honorowy objęli: rektor PK prof. Andrzej Szarata oraz prezydent Krakowa Aleksander Miszalski. W Komitecie naukowym, któremu przewodniczył dziekan WIEiK dr hab. inż. Maciej Sułowicz, prof. PK, znaleźli się specjaliści z szeregu dyscyplin związanych z szeroko rozumianym systemem

transportu napędzanego elektrycznie z polskich uczelni i instytucji branżowych. Konferencja była poświęcona najnowszym osiągnięciom oraz przyszłościowym kierunkom rozwoju w obszarze trakcji elektrycznej i elektromobilności. W programie wydarzenia znalazły się wystąpienia gości, referaty i prezentacje partnerów konferencji. Dyskusje poświęcono tematyce kształcenia przyszłych inżynierów, zagadnieniom systemów: zasilania, magazynowania energii, sterowania, napędowych oraz cyberbezpieczeństwu i elektromobilności. Konferencji towarzyszyły także wizyta studyjna oraz tradycyjne dla SEMTRAK uroczysta kolacja i wycieczka, które sprzyjały nawiązywaniu i rozwijaniu znajomości w mniej formalnej atmosferze.

W trakcie sympozjum
jego uczestnicy mogli
zwiedzić laboratoria
Politechniki



Historia WIEiK

Już w pierwszych latach działalności Politechniki Krakowskiej na Wydziale Komunikacji rozpoczęto nauczanie elektroniki i elektrotechniki dzięki prof. Tadeuszowi Malarskiemu. Wkrótce powstała Katedra Elektrotechniki Ogólnej, a jej pierwszym kierownikiem był inż. Marian Porębski. Struktury katedry rozwijano wraz ze wzrostem zapotrzebowania na specjalistów w tej dziedzinie. Gdy w 1953 r. Wydział Komunikacji przekształcono w Wydział Mechaniczny, zmieniła się nazwa katedry, na Katedrę Elektrotechniki. Powstawały laboratoria elektrotechniczne. Twórcą pierwszego był Tadeusz Czayka. W latach 60. i 70. do programu nauczania wprowadzano zagadnienia związane z energetyką, elektroniką oraz automatyką. W ramach dalszej specjalizacji w 1974 r. na Wydziale Mechanicznym z zakładów Elektrotechniki Przemysłowej oraz Automatyki Przemysłowej utworzono Instytut Elektrotechniki i Elektroniki (IEiE), którego organizatorem był

doc. Marian Pieczarka. Rok później instytut włączono do nowo utworzonego Wydziału Transportu. Rozpoczęło też kształcenie na kierunku elektrotechnika. Rosnące znaczenie inżynierii elektrycznej znalazło swój wyraz w 1988 r., gdy Wydział Transportu zmienił nazwę na Wydział Inżynierii Transportowej i Elektrycznej, a dziekanem został prof. Andrzej Pizoń. Przełomem był 1991 r., gdy z tego wydziału wydzielono nową, samodzielną jednostkę Wydział Inżynierii Elektrycznej. Gdy w latach 90. technologie komputerowe zyskiwały na znaczeniu, uwzględniono to w strukturze i nowej nazwie wydziału, obowiązującej od 1997 r. do dziś, jako Wydział Inżynierii Elektrycznej i Komputerowej. Pierwszym dziekanem był prof. Tadeusz Sobczyk. Już w 1999 r. WIEiK uzyskał uprawnienia do nadawania stopnia doktora nauk technicznych w dyscyplinie elektrotechnika, a w 2017 r. — prawo nadawania stopnia doktora habilitowanego.

Edukacja i współpraca

W kolejnych latach intensywnie rozwijano badania naukowe i programy kształcenia. W drugiej dekadzie XXI wieku rozpoczął się okres rozwoju współpracy z przemysłem i pozyskiwania funduszy na modernizację infrastruktury badawczej i powstawanie nowoczesnych laboratoriów.

W 2020 r. wprowadzono nowy innowacyjny kierunek studiów — infotronikę. Termin ten, stworzony przez prof. Krzysztofa Kluszczyńskiego, łączy systemy informatyczne z mechatronicznymi, w sposób zapewniający ich optymalne wykorzystanie.

WIEiK umożliwia także zdobycie unikalnego wykształcenia na pierwszych w kraju studiach podyplomowych z zakresu bezpieczeństwa infrastruktury krytycznej i kluczowej w zakresie systemów przemysłowych *Operational Technology* (OT).



Radę Przedsiębiorców WIEiK uhonorowano nagrodą „Horyzont Innowacji” (od lewej): dziekan WIEiK Maciej Sułowicz, przewodniczący Rady Mariusz Okoński oraz rektor PK Andrzej Szarata

W 2025 r. wydział podzielono na trzy katedry: Katedra Automatyki i Informatyki; Katedra Inżynierii Elektrycznej; Katedra Infotroniki i Cyberbezpieczeństwa.

WIEiK aktywnie współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym. W 2022 r. ramy i zadania współpracy sformalizowano, powołując jako pierwszą na PK, Radę Przedsiębiorców Wydziału Inżynierii Elektrycznej i Komputerowej. Zrzesza ona przedstawicieli ponad 40 firm, a aktywna działalność Rady ma wyjątkowy wpływ na Wydział. Zostało to docenione uhonorowaniem Rady nagrodą „Horyzont Innowacji” w trakcie ubiegłorocznej pierwszej Gali Biznesu Politechniki Krakowskiej.

• |R.|

Wydział Inżynierii Elektrycznej i Komputerowej jest jednym z ośmiu wydziałów Politechniki Krakowskiej im. Tadeusza Kościuszki. Uzyskał kategorię naukową „A” w dyscyplinie automatyka, elektronika, elektrotechnika i technologie kosmiczne. Został też wysoko oceniony w ostatnim rankingu kierunków inżynierskich „Perspektywy”.

Wydział posiada uprawnienia do nadawania stopni naukowych doktora, doktora habilitowanego w dziedzinie nauk inżynieryjno-technicznych, w dyscyplinie automatyka, elektronika, elektrotechnika i technologie kosmiczne. Studenci są kształceni w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym, na studiach I stopnia (inżynierskich), II stopnia (magisterskich), III stopnia (doktoranckich) oraz w Szkole Doktorskiej PK.

Łącznie na wydziale studiuje obecnie 1304 studentów i 42 doktorantów. Oferta dydaktyczna wydziału

obejmuje kierunki: elektrotechnika i automatyka, informatyka w inżynierii komputerowej oraz infotronika.

Oprócz działalności dydaktycznej wydział prowadzi szeroką działalność naukowo-badawczą w zakresie m.in.: metod modelowania, monitoringu i diagnostyki maszyn i urządzeń elektrycznych, układów generacji i przetwarzania energii elektrycznej, systemów energoelektronicznych i mechatronicznych, elektromobilności. Prace naukowo-badawcze obejmują także interdyscyplinarne zagadnienia na pograniczu automatyki, informatyki, elektrotechniki, mechaniki i metrologii.

Kadra naukowo-dydaktyczna Wydziału liczy 77 pracowników, w tym 20 profesorów i doktorów habilitowanych oraz 38 doktorów. Dziekanem WIEiK jest dr hab. inż. Maciej Sułowicz, prof. PK, który pełni tę funkcję już drugą kadencję.

Napędzany nowatorskim podejściem

Międzynarodowy konkurs na wizję kampusu Czyżyny rozstrzygnięty

Międzynarodowy konkurs „CUT Campus: Driven by novel approaches” na koncepcję zagospodarowania kampusu PK w Czyżynach spotkał się z ogromnym odzewem młodych projektantów. Prawie 500 studentów architektury i pokrewnych kierunków, m.in. z Niemiec, Włoch, Indii, Argentyny oraz z Polski, przesłało ponad 250 projektów. Pokazują wizję nowoczesnego kampusu, który mogłyby być nie tylko wizytówką uczelni i dzielnicy, ale i akademickiego miasta Krakowa. Niektóre konkursowe pomysły są bardzo śmiałe, ale dzięki temu ożywiają wyobraźnię i inspirują do poszukiwania niekonwencjonalnych rozwiązań na tworzenie zielonych, inkluzywnych, aktywizujących społeczność przestrzeni, które integrują naukę z tkanką miasta. Wprawdzie nie są przeznaczone do realizacji, ale są punktem wyjścia do dyskusji nad przyszłością tego rozległego, mającego ponad 50 ha, istotnego miejskiego obszaru. Konkurs, zorganizowany z okazji 80-lecia Politechniki Krakowskiej przez uczelnię i Wydział Architektury PK, odbywał się w czterech kategoriach: „architektura: technologia współistniejąca z przyrodą” (158 prac); „urbanistyka: integracja społeczności PK i mieszkańców Czyżyn” (58); „architektura krajobrazu: między miastem a naturą” (10) oraz „open: naukowy park rozrywki z niekonwencjonalną inspiracją” (25). Projekty były oceniane przez międzynarodowe jury, którego skład różnił się w zależności od kategorii.

Kapituła przyznała:

- w kategorii „architektura”: nagrodę główną, 3 wyróżnienia i 5 wyróżnień specjalnych;
- w kategorii „urbanistyka”: 5 równorzędnych nagród, a dla 2 nagrodzonych projektów także nagrody specjalne — rektora PK oraz dziekana WA PK; 3 wyróżnienia;

- w kategorii „architektura krajobrazu”: nagrodę główną, 3 wyróżnienia i dodatkowo 3 wyróżnienia specjalne.
- w kategorii otwartej „open”: nagrodę główną, 3 wyróżnienia i 5 wyróżnień specjalnych.

Na twórców najlepszych prac czekały nagrody finansowe (za I miejsce 5 tys. złotych, 2 tys. dla wyróżnień w każdej kategorii). Ponadto nagrody specjalne ufundowali rektor Politechniki Krakowskiej oraz dziekan Wydziału Architektury PK.

Na gali rozdania nagród 22 listopada w pawilonie konferencyjno-wystawowym „Kotłownia” zjawili się liczne grono uczestników i laureatów konkursu oraz wielu członków jury z całego świata z przewodniczącym komisji konkursowej światowej klasy architektem prof. Rafi Segalem na czele. Profesor architektury i urbanistyki w Massachusetts Institute of Technology, kierujący grupą badawczą Future Urban Collectives, przyjechał do Krakowa prosto z konkursu w Wenecji. Wśród gości wydarzenia był też m.in. Wilhelm Sasnal, absolwent Wydziału Architektury PK, jedno z najgłośniejszych w świecie nazwisk we współczesnym malarstwie; rektor Politechniki Krakowskiej prof. Andrzej Szarata oraz dziekani i prodziekani wydziałów architektury polskich i europejskich uczelni.

Wystawę można obejrzeć na kampusie głównym przed Wydziałem Architektury. Galeria nagrodzonych prac znajduje się też pod adresem: <https://www.flickr.com/photos/156112294@N07/albums/72177720330533983/>. Więcej o konkursie także na stronie internetowej PK: pk.edu.pl • |MAS|

W kategorii „architektura” nagrodę główną zdobyła koncepcja „Imagine” autorstwa Alicji Drozd, studentki Politechniki Krakowskiej, stworzona pod kierownictwem dr. inż. arch. Marcina Gierbienia



iStudies na Politechnice

Politechnika Krakowska podpisała 3 grudnia umowę z firmą iSpot Apple Premium Education Partner. Na mocy porozumienia, sygnowanego przez rektora Politechniki Krakowskiej prof. Andrzeja Szarotę oraz Dariusza Zająkałę i Tomasza Nawrockiego, reprezentujących firmę iSpot, całe środowisko akademickie PK będzie mogło uczestniczyć w programie ambasadorskim iStudies+. Program, którego ambasadorem na Politechnice Krakowskiej jest student informatyki Mateusz Janecki, wspiera polskie szkolnictwo średnie i wyższe w nowoczesnym podejściu do edukacji: promuje kreatywne i praktyczne zastosowanie technologii Apple w nauce poprzez warsztaty, prelekcje i wydarzenia na uczelniach. Uczestnicy programu będą m.in. podnosić swoje kompetencje za pomocą szkoleń dotyczących oprogramowania Apple, służącego do tworzenia aplikacji mobilnych.

W spotkaniu z okazji uroczystego podpisania umowy o współpracy uczestniczyli przedstawiciele Politechniki Krakowskiej oraz iSpot, m.in. dziekan Wydziału Informatyki i Matematyki dr hab. inż. Paweł Pławiak, prof. PK, prorektor ds. studenckich dr inż. Marek Bauer, przedstawiciele firmy iSpot Emilian Paluszkiewicz oraz Mariusz Kruk. Zapowiedzi współpracy obejmują m.in. pomoc



Uczestnicy sygnowania umowy PK z iSpot w Muzeum PK (od lewej): Natalia Rytko, Mariusz Kruk, prorektor PK Marek Bauer, Emilian Paluszkiewicz, dziekan Wiim PK Paweł Pławiak i Mateusz Janecki
Fot.: Jan Zych

w organizacji wspólnych konferencji i warsztatów z obszaru edukacji STEAM oraz kolejnych politechnicznych hackathonów „Kościszkon”. Na Wydziale Informatyki i Matematyki PK znajduje się sala laboratoryjna wyposażona w sprzęt Apple. Laboratorium dzięki umowie uzyska lepsze wsparcie szkoleniowe i techniczne, będzie również miejscem wykorzystywanym do wspólnych przedsięwzięć edukacyjnych w ramach podpisanego porozumienia. Wśród korzyści jest unikalna oferta rabatowa na produkty Apple dla uczestników programu.

• |J.P.|

Radiowe mikołajki: czy warto odwiedzać politechniczne radio?

W poniedziałek 8 grudnia w Domu Studenckim „Bartek” odbyło się niecodzienne wydarzenie, w trakcie którego każdy mógł poczuć się jak prawdziwy radiowiec. Mikołajkowy Dzień Otwarty, dedykowany fanom radia, przyciągnął zarówno studentów, jak również pracowników PK zaciękwionych, jak wygląda to magiczne miejsce. Wszyscy, którzy odważyli się odwiedzić Radio „Nowinki”, mieli niepowtarzalną okazję, by z bliska odkryć tajniki pracy radiowego tandemu — realizatora i spikera. Na najodważniejszych czekała sposobność włączenia się w prowadzenie okolicznościowej audycji, by poczuć magię zapalającej się czerwonej lampki. Na studentów zainteresowanych współtworzeniem politechnicznego radia również czekała doskonała informacja — była nią otwarta rekrutacja, której celem jest poszerzenie radiowej kadry.

Nie był to jednak koniec atrakcji! Na gości Radia „Nowinki” czekały historie z życia radia, a także wspomnienia byłych nowinkowych pracowników. Swoista integracja pozwoliła stworzyć pomost pomiędzy kilkoma pokoleniami miłośników radia, a także przyszłymi zapalencami pracy przed mikrofonem. Wszyscy mieli możliwość, by również po zakończeniu oficjalnej części dnia otwartego porozmawiać i wymienić się swoimi spostrzeżeniami, nie tylko na tematy medialne i politechniczne.



Całemu wydarzeniu towarzyszyła rodzinna atmosfera. Okazało się, że mikrofon nie gryzie, a radiowa ekipa może być doskonale zgraną grupą przyjaciół. Zgodnie z teorią, że radio wciąga, wydarzenie przeciągnęło się mocno w czasie, a zakończyło się dopiero, gdy zespół radiowy złożył obietnicę, że w nadchodzącym roku odbędą się kolejne edycje dni otwartych.

Mgr inż. Michał Lebiest jest redaktorem Radia „Nowinki”.

Otwarta nauka na PK, czyli czego nam jeszcze potrzeba?

Politechnika Krakowska od lat wspiera ideę otwartej nauki, wdrażając rozwiązania sprzyjające otwartemu dostępowi do wyników badań. Na uczelni wprowadzono Politykę Otwartego Dostępu, utworzono repozytorium publikacji pracowników naukowych, doktorantów, studentów (zielona droga publikowania); funkcjonuje też repozytorium danych badawczych RODBUK. Pracownicy naukowcy PK mogą korzystać z programów otwartego publikowania, finansowanych w ramach licencji krajowych. Podejmowane są też działania edukacyjne — tworzy się i udostępnia materiały informacyjne na otwartych licencjach, m.in. w ramach szkoleń dla dydaktyków, kursów na platformie Delta, a także poprzez zasoby publikowane na stronie internetowej Biblioteki PK.

W tym roku Zespół Biblioteki Politechniki Krakowskiej przeprowadził wśród pracowników naukowych, doktorantów i studentów ankietę dotyczącą znajomości zasad otwartej nauki oraz potrzeb szkoleniowych w tym zakresie. W niniejszym artykule przedstawiam podsumowanie tego badania, pełna wersja raportu została opublikowana w Repozytorium PK, pod adresem:

<https://repozytorium.biblos.pk.edu.pl/resources/50965>

W świecie otwartej nauki

Przypomnijmy niektóre pojęcia, które pomogą zrozumieć otwarty model komunikacji naukowej.

Otwarta nauka (ON) oznacza sposób prowadzenia badań naukowych i udostępniania, rozpowszechniania ich wyników. W tym modelu obowiązującymi zasadami są: otwartość, przejrzystość, replikowalność (powielalność), weryfikowalność, nade wszystko — zgodność ze standardami rzetelności badawczej. Uwzględnia się też odpowiedzialność nauki wobec społeczeństwa, bo celem otwartej nauki jest zapewnienie sprawiedliwego — równego i szerokiego dostępu do najnowszej, zweryfikowanej wiedzy. Koncepcja otwartej nauki realizowana jest przede wszystkim poprzez otwarty dostęp (ang. *Open Access*, OA) do publikacji oraz do danych badawczych (ang. *Open Research Data*); inaczej: powszechny i trwały dostęp do cyfrowych dokumentów — treści naukowych oraz edukacyjnych.

Polityka otwartego dostępu (POD) to nic innego jak zestaw zasad i wytycznych, które określają, w jaki sposób wyniki badań naukowych (np. artykuły, dane, raporty) mają być udostępniane publicznie. W modelu otwartej komunikacji odbywa się to w sposób pozbawiony barier finansowych (bezpłatnie), technicznych (w ogólnodostępnych serwisach, wykorzystujących standardowe rozwiązania techniczne) czy prawnych (na podstawie wolnych licencji). Celem jest zapewnienie swobodnego, bezpłatnego dostępu do wiedzy

naukowej, tak by każdy mógł korzystać z wyników badań finansowanych ze środków publicznych. Taką politykę stosują m.in. instytucje naukowe, uczelnie i agencje finansujące badania (np. Komisja Europejska w programie Horyzont Europa czy Narodowe Centrum Nauki w Polsce). Politechnika Krakowska od 2019 r. realizuje instytucjonalną politykę otwartego dostępu (tzw. otwarty mandat), zaktualizowaną „Zarządzeniem nr 1 Rektora PK z dnia 8 stycznia 2024 r.”. Dokument koncentruje się na dwóch kluczowych obszarach — publikacjach naukowych (artykuły, monografie, rozdziały w książkach, materiały konferencyjne oraz prace doktorskie) oraz danych badawczych (podstawa badań prowadzonych na PK i powiązanych z nimi publikacji naukowych).

Świadomi potrzeb

Celem badania przeprowadzonego w środowisku akademickim PK była ocena poziomu wdrożenia oraz znajomości zasad modelu otwartej nauki. Anonimową ankietę

Wolne i otwarte licencje — klucz do swobodnego korzystania z zasobów

Korzystanie z otwartych zasobów umożliwiają tzw. wolne licencje, takie jak Creative Commons czy GNU GPL. Stanowią one odpowiedź na ograniczenia prawa autorskiego, pozwalając m.in. na ponowne wykorzystywanie, modyfikowanie, tłumaczenie, łączenie i udostępnianie materiałów innym użytkownikom.

Licencje wolne (np. GPL, AGPL) gwarantują pełną swobodę: uruchamianie, analizowanie, modyfikowanie i redystrybucję utworów.

Licencje otwarte (np. MIT, Apache) zapewniają dostęp do kodu źródłowego, lecz mogą wprowadzać pewne ograniczenia.

Licencje Creative Commons (CC) oferują elastyczny system warunków oznaczanych skrótami: BY (uznanie autorstwa), SA (na tych samych zasadach), NC (niekomercyjne) i ND (bez utworów zależnych).

Najpopularniejsze warianty to m.in. CC BY i CC BY-SA, które uznawane są za licencje wolne. Wersje NC i ND pozostają otwarte, ale nie spełniają kryteriów pełnej wolności.

Każda licencja wolna jest otwarta, ale nie każda otwarta jest wolna.

skierowano do pracowników badawczych, dydaktycznych, doktorantów i studentów. Kwestionariusz z pytaniami otwartymi oraz zamkniętymi podzielony został na pięć części, jak: informacje ogólne (metryczka) oraz dotyczące znajomości zasad otwartej nauki — otwartego publikowania, otwartych danych badawczych, korzystania z otwartych zasobów oraz rekomendacji.

Jakie refleksje nasuwają się w związku z analizą wyników ankiety?

- Okazuje się, że najbardziej aktywną grupę publikujących stanowią doktorzy i magiŝtry w wieku od 36 lat do 49 lat. Największą liczbę publikacji odnotowano na Wydziale Inżynierii i Technologii Chemicznej PK. W tym kontekŝcie konieczne wydaje się szersze zaangażowanie młodszych badaczy oraz studentów w działania związane z otwartą nauką.
- Większość respondentów (88 proc.) deklaruje znajomość pojęcia otwartego dostępu (OA), jednak zaledwie jedna trzecia zna treść instytucjonalnej polityki otwartego dostępu, obowiązującej na uczelni. Zakładka dotycząca otwartej nauki na stronie Biblioteki PK cieszy się niewielką popularnością, co wskazuje na potrzebę usprawnienia komunikacji uczelnianej i bardziej czytelnego przekazywania informacji o dostępnych zasobach i zasadach ich wykorzystania.
- W modelu otwartego dostępu (OA) publikuje 75 proc. ankietowanych, a 43 proc. z tej grupy korzysta z Repozytorium PK. Repozytorium Otwartych Danych Badawczych Uczelni Krakowskich RODBUK — publicznie dostępna platforma deponowania zbiorów danych badawczych, przeznaczona do gromadzenia, archiwizacji i udostępniania w otwartym dostępie wszelkiego typu danych badawczych, tworzonych przez naukowców w trakcie działalności naukowej — pozostaje jednak praktycznie nieznanie wśród respondentów. Wskazuje to na potrzebę uproszczenia procesu deponowania publikacji oraz intensyfikacji działań popularyzujących repozytoria instytucjonalne.
- W odniesieniu do otwartych danych badawczych (ORD), procesu ich udostępniania respondenci najczęściej wskazują na zahamowania natury prawnej i etycznej (ponad połowa badanych obawia się nieuprawnionego wykorzystania danych podczas publikowania ich w otwartym dostępie), na czasochłonność procesu (dodatkowe obciążenia administracyjne) oraz brak odpowiednich narzędzi. Dane badawcze publicznie udostępnia 18 proc. respondentów, natomiast 39 proc. czyni to jedynie na życzenie zainteresowanych.
- Korzystanie z otwartych zasobów — przede wszystkim z czasopism branżowych oraz Repozytorium PK — deklaruje aż 98 proc. ankietowanych. Uczestnicy ankiety zwracają jednak uwagę na trudności w wyszukiwaniu materiałów, rozproszenie platform, wątpliwości co do wiarygodności źródeł oraz niedostateczne umiejętności wyszukiwania informacji naukowych.



Wnioski

Na Politechnice Krakowskiej obserwuje się wysoką świadomość wartości publikowania w otwartym dostępie. Dostrzegane są korzyści, które płyną z takiego udostępniania danych, jednak w praktyce występują trudności organizacyjne, a często i brakuje motywacji do podejmowania takiego wysiłku.

Najważniejsze wnioski, które dla Politechniki Krakowskiej, Biblioteki PK oraz uczelnianego koordynatora *Open Access* wynikają z przeprowadzonej ankiety, dotyczą poprawy tzw. widoczności i obiegu informacji (konieczna jest aktualizacja zakładki Biblioteki PK, niezbędne są kampanie informacyjne dotyczące polityki otwartego dostępu oraz repozytoriów, zwłaszcza współtworzonego przez Politechnikę Krakowską repozytorium danych badawczych RODBUK). Warunkiem powodzenia kampanii informacyjnych są usprawnienia systemowe, które powinny polegać na integracji repozytoriów i automatyzacji procesów, słowem: wdrożenie narzędzi ułatwiających proces deponowania. Z kolei rozwój kompetencji informacyjnych pracowników wymaga edukacji, np. szkoleń i webinarów w kwestiach praktycznych aspektów deponowania publikacji, ale i wyszukiwania i oceny wiarygodności źródeł, tworzenia dobrych praktyk w tej dziedzinie. Potrzebne jest wsparcie w postaci opracowanych przewodników i możliwość konsultacji z ekspertami.

Warto pamiętać, że warunkiem zaufania do deponowania w otwartym dostępie jest przejrzyste wyjaśnianie kwestii związanych z prawem autorskim, użytkowaniem licencji, jak również edukacja w zakresie zapobiegania niewłaściwemu wykorzystaniu danych. Niezwykle ważne jest również docenianie czasu i wysiłku włożonego przez Autorów w przygotowanie danych do udostępnienia (np. jako element dorobku naukowego); zachęcanie ich do włączania się w otwartą naukę poprzez polityki instytucjonalne i grantowe (skuteczna motywacja do otwierania publikacji i danych przez naukowców).

Mgr Piotr Dąbrowski jest bibliotekarzem, pracuje w Oddziale Udostępniania Zbiorów Biblioteki PK.

Tytuł i śródtytuły pochodzą od redakcji.

Grafika:
Katarzyna Dudek

65 lat Studenckiego Koła Naukowego Budownictwa Ogólnego PK

W roku jubileuszu 80-lecia Politechniki Krakowskiej, 5 listopada 2025 r., w Galerii Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej przy ulicy Podchorążych 1, zaprezentowana została wystawa dokumentująca prawie 65-letni dorobek Studenckiego Koła Naukowego Budownictwa Ogólnego, działającego przy Katedrze Projektowania Architektoniczno-Budowlanego Politechniki Krakowskiej¹.

Otwarcie wystawy dorobku Koła, przed dziekanatem Wydziału Architektury przy ulicy Podchorążych. W wernisażu wzięli udział dawni przewodniczący SKN Budownictwa — Jan Wrana (pierwszy z lewej) i Andrzej Trybalski, były przewodniczący SARP w Tarnowie (szósty od lewej) oraz Sabina Kuc (z kwiatami), inicjatorka wystawy i wydawnictwa dokumentującego historię Koła
 Fot.: Jan Kurek

Od lewej: prorektor PK Magdalena Niemczewska-Wójcik, dziekan WA Magdalena Kozień-Woźniak, prorektor PK Marek Bauer i długoletni opiekun Koła Jan Kurek
 Fot.: Ze zbiorów Jana Kurka

Wystawie towarzyszyła obszerna publikacja, ukazująca historię, osiągnięcia i zaangażowanie kolejnych pokoleń studentów, uczestniczących w badawczych pracach, które zainicjowali prof. Rudolf Śmiałowski — pierwszy kierownik Katedry Budownictwa na Wydziale Architektury i jego ówczesna asystentka mgr Elżbieta Dąmbska (późniejsza dyrektor Instytutu Architektury i Planowania Wsi PK i prodziekan Wydziału Architektury)².

Podstawowymi celami SKN Budownictwa Ogólnego były popularyzacja i pogłębianie zagadnień związanych z szeroko pojętym budownictwem i materiałoznawstwem — przedmiotami trudnymi i „niekochanymi” przez studentów, którzy wcześniej nie mieli w tej sferze żadnego doświadczenia. Stąd wielkie znaczenie tak rozumianej roli Koła w procesie dydaktycznym studiów architektonicznych, zwłaszcza że po 1945 r. w Polsce nastał czas wielkiej odbudowy kraju po zniszczeniach II wojny światowej.

1. Zob.: J. Kurek, „Nauka, praktyka i aktywny wypoczynek w pracy Studenckiego Koła Naukowego w krakowskiej szkole architektury”, [w:] *Przestrzeń i Forma*, 2025, nr 63, s. 179–200, [on-line] https://pif.zut.edu.pl/images/pdf/pif-63/DOI10_21005-pif_2025_63_E-01_Kurek-Jan.pdf.

2. Zob.: J. Kurek, „Elżbieta Dąmbska-Śmiałowska (1924–2021); architekt, badacz i dydaktyk”, [w:] *Przestrzeń i Forma*, 2023, nr 53, s. 251–268, [on-line] https://pif.zut.edu.pl/images/pdf/pif-53/DOI10_21005-pif_2023_53_E-02_Kurek.pdf.

Architektonicznym szlakiem

Od 1961 r., od początku swojej działalności, Koło aktywnie włączyło się w prace naukowo-badawcze, prowadzone przez ówczesną Katedrę Budownictwa, a następnie Instytut Architektury i Planowania Wsi PK. Wspierało badania nad historyczną architekturą drewnianą, prowadzone na Podhalu, w rejonie Ojcowa, w Zielonogórskim, a także prace badawcze wykonywane na zlecenie Kierownictwa Odbudowy Zamku Królewskiego na Wawelu, w zamku Krzyżtopór, w Ujeździe³. Badania historycznej architektury drewnianej były *de facto* kontynuacją badań profesora Politechniki Lwowskiej Tadeusza Obmińskiego⁴, u którego (przed 1939 r.) asystentem był Rudolf Śmiałowski⁵.

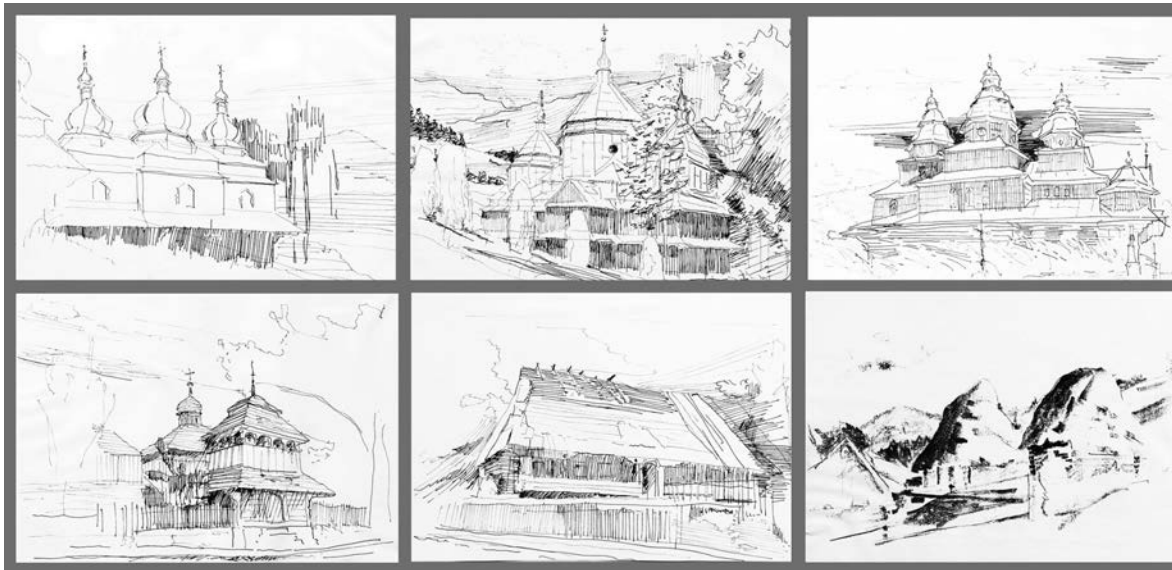
Ważne miejsce w minionym okresie (1961–2025) zajmowały obozy naukowe, podczas których młodzież dokumentowała zabytki architektury drewnianej i murowanej w Polsce, na Ukrainie i w północnej Rosji. Plonem tych badań były rysunki inwentaryzacyjne i dokumentacje rysunkowo-fotograficzne, prezentowane wielokrotnie na konferencjach krajowych i zagranicznych (Seifenersdorf, Wenecja, Halle, Kienoziero, Rostów Wielki, Canterbury, Moskwa, Paryż). Zebrany materiał naukowy został m.in. opracowany i wykorzystany w kilku publikacjach zwartych, poświęconych drewnianej architekturze

3. Zob.: J. Kurek, „45 lat Studenckiego Koła Naukowego Budownictwa”, *Biuletyn Muzeum Politechniki Krakowskiej* 2/4/2006.

4. Zob.: J. Kurek, „Architektura drewniana w badaniach Tadeusza Obmińskiego”, [w:] *Przestrzeń i Forma*, 2018, nr 36, s. 297–310, [on-line] https://pif.zut.edu.pl/images/pdf/pif%2036/DOI%2010_21005_pif_2018_36_E-04_Kurek.pdf.

5. Zob.: J. Kurek, „Rudolf Śmiałowski (1903–1980) i jego wkład w badanie i dokumentowanie relikwów architektury drewnianej”, [w:] *Przestrzeń i Forma*, 2025, nr 62, s. 191–214; [on-line] https://pif.zut.edu.pl/images/pdf/pif-62/DOI10_21005-pif_2025_62_E-01_Kurek.pdf.





Rysunki studentów, uczestników pierwszej wyprawy naukowo-badawczej SKN Budownictwa WA PK na Ukrainę w 1996 r.

sakralnej, jak cerkwie⁶ czy dzwonnice⁷. Na całościowe opracowanie czekają jeszcze cerkwie polsko-ukraińskiego pogranicza oraz architektura drewniana gmin Gać i Kańczuga (województwo podkarpackie), badana w kilku ostatnich latach.

Oprócz obozów naukowych duże znaczenie miał udział studentów Koła w międzynarodowych stażach przygotowywanych przez Jeunesse et Patrimoine — organizację działającą przy Radzie ICOMOS (w St. Victor la Coste, Saint Antoine, Bordeaux, Pébrac, Ferrières) i w praktykach wymiennych, odbywających się dzięki kooperacji z wydziałami architektury w Zagrzebiu, Brnie i Tallinie oraz z samorządami Cambrai i Cateau-Cambrésis (Francja). Obozy na terenie Kienozierskiego Parku Narodowego były rezultatem współpracy z dr arch. Olgą Sevan (1947–2021) z Rosyjskiego Instytutu Kulturologii, współtwórczynią skansenu architektury drewnianej „Małyje Karelie” w Archangielsku, oraz z dyrektorką Parku Eleną Shatkowską.

Inną formą edukacyjnej działalności Koła były, cieszące się zawsze dużym zainteresowaniem, seminaria wyjazdowe. Zwykle były to jednodniowe wyjazdy autokarowe lub czasem kilkudniowe, m.in. na stałą wystawę BUDEXPO w Warszawie, wyprawy do zamku Krzyżtopór, do Tych, Wadowic, Rabki i Zakopanego, Zubrzyce Górnej (skansen), Lipowca (skansen), Nowego Sącza (skansen), Wrocławia (m.in. „Panorama Raclawicka”) i Karpacza — z tzw. Kościołami Pokoju w Jaworze i w Świdnicy. Celem były również nowe realizacje w Warszawie, w Kielcach i w centrum Katowic. Odwiedzaliśmy też bratnie wydziały architektury w Warszawie, w Gliwicach i we Wrocławiu. Członkowie Koła uczestniczyli także w kilkutygodniowych „wyprawach” krajowych i zagranicznych (POLONIADA '80, EUROHABITAT '83, GRECIA '85, ORIENTHABITAT '86, GRECIA '86, IBA-BERLIN '87). W ramach jednego

z wyjazdów odwiedziliśmy pracownię berlińskiego architekta Eike Beckera, a w trakcie Eurohabitat '83 trafiliśmy do barcelońskiego biura Ricarda Bofilla.

Spotkania twarzą w twarz

Podstawową formą działalności Koła były cykliczne zebrania na uczelni, na których prowadzący — goście oraz sami studenci — prezentowali zagadnienia związane z architekturą historyczną i współczesną, a także najnowsze technologie i materiały budowlane. Na miejscu, w Krakowie, odbywały się seminaria na prowadzonych wówczas budowach (np. stadionu Wisły, sanktuarium w Łagiewnikach, na terenie stałej wystawy budownictwa, szpitala Babińskiego, w piwnicach i na poddaszach krakowskiego „Wawelu”) oraz w specjalistycznych jednostkach PK, jak Laboratorium Inżynierii Wiatrowej i Laboratorium Materiałoznawstwa Wydziału Inżynierii Lądowej. Odbywały się spotkania ze specjalistami różnych dziedzin — inżynierami, artystami plastykami i gośćmi specjalnymi uczelni (prof. KUL Tadeusz Chrzanowski i Jerzy Madeyski — historycy sztuki, Witaij Troszin — główny architekt Workuty, ks. Henryk Nadrowski — autor książki „Świątynie naszych czasów”, inż. Jacek Socha — projektant oświetlenia sanktuarium św. Faustyny w Krakowie, Eugeniusz Szumakowicz — filozof, Tadeusz Bystrzak — artysta plastyk, autor monumentalnej książki o architekcie Teodorze Talowskim).

Szczególnym wydarzeniem w życiu Wydziału stały się wykłady i warsztaty projektowe, prowadzone w 2013 r. przez Wojciecha Leśnikowskiego (1938–2014)⁸ — profesora Uniwersytetu w Kansas (USA), autora wielu zrealizowanych m.in. w Paryżu, Hongkongu i w Ameryce Północnej wieżowców, ale i innych budynków użyteczności publicznej

6. Zob.: J. Kurek, „Sacrum i mentalność w kształtowaniu świątyń Kościoła Wschodniego na przykładzie drewnianych cerkwi województwa przemyskiego”, Monografia 217, Politechnika Krakowska, Kraków 1997.

7. Zob.: J. Kurek, „Drewniane dzwonnice ziemi przemyskiej”, KMB Press, Katowice 2013.

8. Zob.: J. Kurek, „Wojciech Leśnikowski — architect, citizen of the world”, Politechnika Krakowska, Kraków 2012; tegoż, „W poszukiwaniu Piękna — rzecz o twórczości Wojciecha Leśnikowskiego”, *Przestrzeń i Forma*, 2013, nr 19, s. 39–50; [on-line] https://pif.zut.edu.pl/images/pdf/pif-19_pdf/A-02_PiF19_Kurek.pdf.



Letnie obozy naukowo-badawcze SKN Budownictwa — przykłady prac dokumentujących zabytkowe cerkwie drewniane oraz prac porządkowych na cmentarzach greckokatolickich

(centra biurowe, porty lotnicze, sale koncertowe, biblioteki, szpitale). Tematem krakowskich warsztatów były „nowe szaty” dla nieukończonego przez wiele lat krakowskiego wieżowca zwanego „Szkieletorem”.

W refleksjach zamieszczonych w pomnikowym wydawnictwie⁹ (530 stron! — w tym większość barwnych), dokumentującym historię Koła, zainicjowanym przez prof. arch. Sabinę Kuc, kierującą Katedrą Projektowania Architektoniczno-Budowlanego (A-4) WA PK, zastanawiałem się, czy warto było?... Czy warto było, we własnym czasie wolnym, przez ponad 30 lat sprawować (po prof. Teresie Kusionowicz) opiekę naukową i organizacyjną nad pracami Koła? W moim przypadku sprowadziło się to do zorganizowania ponad 30 krajowych i zagranicznych obozów naukowych dla kilku- lub kilkunastoosobowych studenckich grup, w ramach których dokumentowane były zabytki architektury drewnianej i murywanej oraz do zorganizowania wielu wyjazdów studialnych i zebrań wydzielonych.

Odpowiedź na to pytanie może być tylko jedna — WARTO BYŁO! Pozyskana wiedza i umiejętności praktyczne oraz umiejętność pracy zespołowej sprawiły, że wielu byłych członków Koła prowadzi dziś własne praktyki projektowe

oraz konserwatorskie, część spełnia się w gminnych bądź powiatowych inspektoratach architektury, a część podjęła pracę naukowo-dydaktyczną na uczelniach w Krakowie, Poznaniu, Rzeszowie, Nowym Targu, a nawet w Berlinie — osiągając z powodzeniem kolejne szczeble naukowego awansu — z profesurą włącznie! Z wieloma członkami Koła utrzymuję kontakt do dziś i śledzę ich pracę i rozwój... Udowadnia to ogromne znaczenie relacji interpersonalnych w procesie dydaktycznym i ich synergiczny wpływ na formowanie osobowości wszystkich podmiotów tych relacji. Zebrane w trakcie badań terenowych materiały dotyczące architektury drewnianej, na które zwykle poświęcałem letnie wakacje, wspierały także mój osobisty rozwój naukowy i dydaktyczny, spuentowany awansem profesorskim. Dziś z nutą nostalgii wracam więc do tamtych lat — tamtych wyjazdów, wspólnej pracy, wspólnych sukcesów i wspólnego pokonywania trudności... A wszystko to w świecie (również naukowym), który nie zawsze jest nam przyjazny.

Prof. dr hab. inż. arch. Jan Kurek jest emerytowanym, długoletnim pracownikiem Katedry Projektowania Architektoniczno-Budowlanego Wydziału Architektury PK, znawcą historycznej i współczesnej architektury drewnianej i wieloletnim opiekunem Studenckiego Koła Naukowego Budownictwa Ogólnego WA PK.

9. Zob.: „Od 1961 roku jesteśmy w środowisku akademickim Politechniki Krakowskiej — Historia Koła Budownictwa Ogólnego na Wydziale Architektury PK”, pod red. S. Kuc, J. Kurek, D. Machowska, P. Mika, M. Soboń, J. Stochel-Cyunei, Politechnika Krakowska, Kraków 2025.

Na straży bezpieczeństwa i porządku

ROZMAWIAŁ:
MICHAŁ PIEREWICZ

Politechnika Krakowska powołała straż akademicką, której zadaniem jest zapewnienie bezpieczeństwa i porządku na terenie kampusów uczelni. O tym, jak straż ma funkcjonować, jakie są jej możliwości i uprawnienia, rozmawiamy z jej komendantem mgr. Grzegorzem Lipniakiem.

Czy straż akademicka jest potrzebna? Czy nie wystarczy firma ochroniarska lub policja?

Z uwagi na możliwość wystąpienia różnych sytuacji kryzysowych oraz konieczność zapewnienia bezpieczeństwa społeczności uczelnianej straż akademicka z pewnością jest potrzebna. Pracownicy straży akademickiej, obecni na kampusie, mogą reagować szybciej niż policja na wszelkie incydenty typu kradzieże, bójki czy akty wandalizmu. Oczywiście, w tym aspekcie niezbędna jest współpraca z policją, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Dodatkowo, obecność strażników będzie działać prewencyjnie, co jest istotne z uwagi na cenny sprzęt i aparaturę, będącą wyposażeniem bazy laboratoryjnej.

Straż będzie też odpowiadać za porządek i dyscyplinę w zakresie przestrzegania przepisów prawa, tj. regulaminów, zarządzeń, komunikatów; przykładami mogą być chociażby wymogi przestrzegania ciszy nocnej czy też zakazy wstępu osobom nieuprawnionym na teren Osiedla Studenckiego. Zadanie straży akademickiej jest jasno określone jako ochrona, a nie represja. Powinna więc funkcjonować z poszanowaniem praw np. studentów, w sposób przejrzysty i proporcjonalny do zagrożeń. Trzeba pamiętać, iż powołanie straży akademickiej w strukturze PK jako etatowej jednostki pozwoli jej członkom na utożsamianie się z Politechniką, co jest trudne w przypadku korzystania z usług zewnętrznych firm ochroniarskich.

Czy inne uczelnie mają straż akademicką?

Z tego, co mi wiadomo, jest powołana straż akademicka na Politechnice Poznańskiej, na Uniwersytecie Warszawskim istnieje straż uniwersytecka. Inne uczelnie zastanawiają się nad powołaniem takiej jednostki, problem zapewnienia bezpieczeństwa na uczelniach w kraju jest szeroko omawiany podczas spotkań organizowanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. We wcześniejszych latach na wyższych uczelniach w kraju praktycznie nie było tego rodzaju służby — jednostki, jest to nowe zagadnienie i nie mamy, na kim się bezpośrednio wzorować. Straż Akademicka Politechniki Krakowskiej jest tworzona na podstawie doświadczeń pracowników Zespołu ds. Ochrony Przeciwpowodziowej, Bezpieczeństwa oraz Spraw Obronnych ze Strażą Akademicką, gdyż doświadczenia te zdobywaliśmy podczas wieloletniej pracy w policji i w straży pożarnej. Można powiedzieć, że jest to nasz

autorski wkład co do określenia zadań, struktury czy też form współdziałania z pracownikami uczelni. Wiemy, że każda uczelnia wyższa ma specyfikę i to bierzemy pod uwagę, tworząc naszą straż.

Kiedy powstał pomysł, aby na Politechnice Krakowskiej powołać straż?

Pomysłodawcą stworzenia straży akademickiej jest rektor prof. Andrzej Szarata, który zaprosił mnie do tego projektu. Pomysł narodził się w kwietniu ubiegłego roku, jeszcze przed tragicznym wydarzeniem na terenie Uniwersytetu Warszawskiego. Ze względu na skomplikowaną materię, którą będzie się zajmowała ta jednostka, proces jej tworzenia jest dość powolny. Formalnie straż na Politechnice działa od 1 października 2025 r., ale to jej pionierski okres i wciąż trwa faza budowy struktur. Musimy też pamiętać, że nie jest to służba publiczna, zapewniająca bezpieczeństwo obywatelom, tak jak policja, a głównym zadaniem straży akademickiej jest zapewnienie bezpieczeństwa studentom i pracownikom wyłącznie na terenie uczelni.

Jaka jest podstawa powstania i działania straży na Politechnice Krakowskiej?

Rektor PK powołał i określił zadania straży akademickiej „Zarządzeniem nr 95 z dnia 24 września 2025 r. w sprawie zmian w »Regulaminie organizacyjnym Politechniki Krakowskiej«, w załączniku nr 5 par. 38. Natomiast „Zarządzeniem nr 102 z dnia 2 października 2025 r. w sprawie zmian w zarządzeniu dotyczącym wprowadzania kart opisu stanowisk oraz zasad uzupełniania kart opisu stanowisk i ustalania zakresów obowiązków dla pracowników niebędących nauczycielami akademickimi PK wprowadzono stanowisko komendanta Straży Akademickiej PK. Straż akademicka podlega bezpośrednio rektorowi PK z racji zadań w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa, jednak ma także bezpośrednie wsparcie pani kanclerz w zakresie jej kompetencji.

Jakie są główne obowiązki strażników?

W skrócie jako zadania strażników można wymienić: zapewnienie bezpieczeństwa osób znajdujących się w granicach chronionych obszarów i obiektów PK; ochrona obiektów, pomieszczeń i urządzeń PK przed dostępem do nich nieuprawnionych osób; ochrona mienia PK przed kradzieżą, zniszczeniem lub uszkodzeniem. Na terenie Politechniki strażnicy mają zapobiegać zakłóceniom porządku, ujawniać fakty dewastacji mienia PK i powiadamiać przełożonych. W przypadku zauważenia symptomów pożaru zadaniem strażnika akademickiego jest podjęcie działań zgodnie z obowiązującymi procedurami.



Grzegorz Lipniak
Fot.: Jan Zych

Zapewniając ochronę przed pożarem na terenie kampusów, coraz częściej bazujemy na nowoczesnych systemach central sygnalizacyjno-alarmowych, pracujących w sieci. Obsługa tego systemu polega na działaniach nie tylko w jednym budynku, ale na zsynchronizowanym działaniu całego systemu, który coraz szerzej wykorzystuje takie aspekty, jak: automatyzacja wykrycia zagrożenia, szczegółowe rozpoznanie zagrożenia przez personel, realizacja, za pomocą monitoringu wizyjnego i pożarowego, procedur likwidowania zagrożenia w zarzewiu (podjęcie próby gaszenia), a przede wszystkim przeprowadzenie sprawnej i skutecznej ewakuacji ludzi z budynku. Podczas działań ratowniczo-gaśniczych ważnym elementem jest współpraca ochrony obiektu z dowódcą przybyłych jednostek. Dotychczasowe rozwiązanie, polegające na zatrudnieniu zewnętrznej ochrony, nie daje gwarancji prawidłowej realizacji procedur, chociażby ze względu na dużą przypadkowość osób zatrudnianych przez zewnętrzne podmioty do ochrony uczelni. Od fachowej ochrony oczekuje się dziś oprócz znajomości obiektów, budynków również biegłego posługiwania się nowoczesnym sprzętem łączności, obsługi central systemu sygnalizacji pożaru. Straż Akademicka Politechniki Krakowskiej przewiduje wykorzystanie dostępnych nowoczesnych systemów, z gwarancją biegłej, fachowej obsługi.

Jakie są uprawnienia strażników w zakresie kontroli i legitymowania?

Do zadań strażników należy także prowadzenie bieżącej kontroli pojazdów, wjeżdżających na kampus przy ulicy Warszawskiej 24, co obejmuje kontrole pozwoleń na wjazd oraz na parkowanie pojazdów na terenie kampusu. Wśród obowiązków jest także wydawanie kluczy osobom uprawnionym za pisemnym potwierdzeniem lub za pomocą systemu teleinformatycznego, obsługującego karty magnetyczne. Strażnicy mogą więc wylegitymować osoby, które pobierają klucze z portierni, ale także zachowujące się podejrzanie na terenie kampusów. Strażnicy są ponadto odpowiedzialni za systematyczne obchody budynku, prowadzenie ewidencji osób przebywających w pomieszczeniach biurowych i innych poza godzinami służbowymi, tj. 22.00 — 6.00 oraz prowadzenie dokumentacji wydarzeń w postaci dziennika zmiany.

Gdzie i jak będzie działać Straż Akademicka PK?

W pierwszej kolejności będzie działała na terenie kampusu przy ulicy Warszawskiej 24. Na razie wspieramy portiernie całodobowe, usytuowane w budynku WIL i WITCh. Będzie to jedna sekcja, licząca z komendantem 14 pracowników. Uczelnia planuje w najbliższym czasie zainstalowanie na wszystkich swoich kampusach nowoczesnego systemu monitoringu z inteligentnymi kamerami oraz budowę centrum monitoringu przy ulicy Warszawskiej. Docelowo działania te pozwolą na rezygnację z usług zewnętrznej firmy ochroniarskiej, zatrudnienie kolejnych pracowników straży akademickiej i stworzenie jednolitego systemu ochrony na Politechnice Krakowskiej. Powyższe działania najprawdopodobniej wygenerują potrzebę utworzenia nowej struktury organizacyjnej straży akademickiej.

Mgr Grzegorz Lipniak ma 33-letnie doświadczenie w pracy na stanowiskach wykonawczych i kierowniczych w policji. Jego hobby to sport i wszelkie aktywności z tym związane.

Jak Straż Akademicka PK będzie współpracować z innymi jednostkami na PK oraz z innymi służbami?

Straż akademicka będzie współpracowała z jednostkami PK na dotychczasowych zasadach, współpraca z organami ścigania będzie opierała się na posiadanych przez mnie upoważnieniach do współpracy, zgodnie z obowiązującym prawem. Od 1 grudnia ubiegłego roku straż akademicka podejmuje współpracę z firmą, ochraniającą uczelnię na okres, na który będzie opiewała nowa umowa firmy z uczelnią.

Jakie są wymagania, aby zostać strażnikiem Straży Akademickiej PK?

Wymagania stawiane strażnikom to przede wszystkim: wykształcenie zawodowe lub średnie, staż pracy na tego rodzaju stanowisku minimum 3 lata, zaświadczenie o wpisie na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej. Dodatkowo licencja — dopuszczenie do posiadania broni palnej, doświadczenie z pracy w resortach związanych z MSWiA, MON itp., wszelkiego rodzaju kursy i szkolenia związane z bezpieczeństwem, uprawnienia z obsługi broni palnej czy też znajomość sztuk walki. Wymagane są predyspozycje i cechy osobowościowe: komunikatywność, dobra ogólna sprawność fizyczna, szybkość i sprawność w działaniu, umiejętność podejmowania szybkich decyzji, odpowiedzialność i dobra organizacja pracy, dokładność i sumienność, odporność na stres, spostrzegawczość i zdolność wykrywania sytuacji zagrożenia oraz umiejętność pracy w trudnych warunkach.

Jakie jest wyposażenie strażników?

Jak już wspomniałem, jesteśmy w fazie budowy i wszystko przed nami. Na pewno będziemy mieli umundurowanie z oznaczeniem Straż Akademicka PK oraz środki łączności. Jeżeli chodzi o środki przymusu bezpośredniego, tego rodzaju wyposażenie będziemy mieli tylko w przypadku, gdy sformalizujemy naszą straż jako Wewnętrzną Służbę Ochrony, zgodnie z rozporządzeniem MSWiA, ale te decyzje jeszcze zapadną. Będziemy się wyposażać na bieżąco, zgodnie z ewentualnymi potrzebami oraz zaistniałą sytuacją.

Jak można się skontaktować ze strażnikami w razie potrzeby?

W razie potrzeby proszę dzwonić do mnie: 516 593 554, 603 398 694 oraz na portiernie: WIL (budynek główny) — (12) 628 22 99, WITCh (budynek „Chemii”) — (12) 628 27 99 oraz do Zespołu ds. Obrony Przeciwpowodziowej, Bezpieczeństwa oraz Spraw Obronnych ze Strażą Akademicką — (12) 628 25 50, (12) 628 25 20.

Dziękuję za rozmowę.

Wspólnota zaczyna się od wartości — o tym, co nas naprawdę łączy

PATRYCJA ZEMŁA

Społeczność Akademicka Politechniki Krakowskiej tworzy środowisko oparte na wartościach, które stanowią fundament pracy, nauki i współistnienia poszczególnych wydziałów oraz jednostek pozawydziałowych. „Kodeks etyczny Politechniki Krakowskiej”¹ jasno wskazuje, iż prawda, godność, wolność i autonomia nauki, odpowiedzialność, sprawiedliwość, tolerancja i pracowitość są nie tylko pięknymi hasłami, lecz zobowiązaniem każdego z nas. Każde działanie — naukowe, dydaktyczne, administracyjne, a także codzienne relacje — powinny być realizowane w duchu tych wartości. Prawda zobowiązuje nas do rzetelności, uczciwości w badaniach i w dydaktyce, a także do wychowywania kolejnych pokoleń w szacunku do wiedzy i nauki. W Nowym Roku warto ponownie zastanowić się, co te wartości znaczą w codziennym życiu uczelni, jak je realizować i jak reagować, gdy są naruszane.

Prawda jest najwyższą wartością etosu akademickiego. To ona wyznacza kierunek naukowych poszukiwań, dydaktyki i rozwoju uczelni. Służba prawdzie nie polega wyłącznie na rzetelności badań, ale także na odpowiedzialnym przekazywaniu wiedzy i formowaniu młodego pokolenia inżynierów oraz naukowców. Każdy student, doktorant i pracownik swoim postępowaniem uczestniczy w budowaniu kultury szacunku wobec faktów, wobec uczciwości intelektualnej i wobec rzetelnej argumentacji. Pracownicy naukowcy, administracyjni, technicy laboratoriów, specjaliści wspierający projekty badawcze, dydaktyczne oraz funkcjonowanie uczelni — poprzez sumienne wykonywanie swoich obowiązków, dbanie o jakość danych, narzędzi badawczych i dokumentacji — w równym stopniu przyczyniają się do utrzymania standardów prawdy w życiu akademickim. W świecie przepełnionym informacjami, półprawdami i manipulacjami troska o prawdę staje się nie tylko obowiązkiem akademickim, a przede wszystkim — etycznym.

Drugą kluczową wartością jest godność, czyli wewnętrzne, niezbywalne dobro każdego człowieka. Wszelkie działania podejmowane w murach Politechniki Krakowskiej muszą pozostawać z nią w zgodzie. Oznacza to szacunek w relacjach, kulturę komunikacji, brak miejsca na poniżanie, wykluczanie czy ataki osobiste. Godność jest wartością nadrzędną, dlatego nie wolno jej naruszać w żadnych okolicznościach, bez względu na różnice poglądów, sprawowanej funkcji czy doświadczenia. To ona sprawia, że możemy tworzyć przestrzeń bezpieczną dla każdego członka wspólnoty. Troska o godność łączy się z koniecznością reakcji na przemoc słowną, agresję, nękanie lub nadużycia. W społeczności akademickiej obowiązuje zasada: gdy ktoś Cię obraża — reaguj. Gdy obrażają

kogoś innego — reaguj tym bardziej. Brak reakcji oznacza zgodę na zachowania, które niszczą atmosferę pracy i studiów. Reagowanie nie musi oznaczać konfliktu — czasem wystarczy spokojne zwrócenie uwagi, wyrażenie sprzeciwu lub prośba o zmianę tonu rozmowy. Jeśli sytuacja wymaga wsparcia, pierwszym krokiem (w zależności od tego, czy sprawa dotyczy studenta czy pracownika) jest zgłoszenie problemu prowadzącemu zajęcia lub bezpośredniemu przełożonemu. Jeżeli jednak nikt nie reaguje, miejscem, do którego można i należy się zgłosić, jest Centrum Wsparcia Społeczności Akademickiej PK (CeWSA PK)². To jednostka powołana specjalnie po to, by pomagać w sytuacjach naruszających godność, takich jak: mobbing, molestowanie i dyskryminacja, by wspierać osoby pokrzywdzone i dbać o dobrostan naszej wspólnoty.

Wolność i autonomia nauki to filar, który pozwala rozwijać się myśli akademickiej. Wolność naukowa polega na odpowiedzialnym korzystaniu z możliwości prowadzenia badań zgodnie z najlepszą wiedzą i sumieniem, a nie na dowolności. Oznacza to sprzeciw wobec prób ideologizacji nauki, wpływu czynników pozamerytorycznych czy manipulacji wynikami badań. Autonomia nauki obejmuje zarówno nauczycieli akademickich, jak i innych pracowników, którzy wspierają proces badawczy, dydaktyczny, administracyjny. Członkowie Społeczności Akademickiej mają wpływ na rzetelność i wiarygodność prowadzonych badań oraz na sposób, w jaki wiedza jest rozwijana i przekazywana. Autonomia nauki jest gwarancją jej rozwoju, a jej granicą — dobro innych osób oraz odpowiedzialność za konsekwencje podejmowanych działań.

Kolejną wartością jest odpowiedzialność — zarówno w pracy naukowej, dydaktycznej, jak i w codziennym funkcjonowaniu na uczelni. Odpowiedzialność nauczyciela akademickiego to rzetelne przekazywanie wiedzy i uczciwe ocenianie, zaś odpowiedzialność pracownika naukowego obejmuje rzetelność badań, przejrzystość metod i wiarygodność publikacji. Studenci i doktoranci są zobowiązani do przestrzegania zasad etycznych, uczciwości w nauce, dbania o dobre imię uczelni i odpowiedzialnego reprezentowania jej na zewnątrz. Odpowiedzialność oznacza również reagowanie na nieprawidłowości — nie w duchu denuncjacji, lecz jako przejaw troski o wspólne dobro i jako element dbałości o wiarygodność i reputację instytucji. Każdy członek Społeczności Akademickiej ma wpływ na to, jak Uczelnia funkcjonuje i jak jest postrzegana na zewnątrz, dlatego jego działania mają znaczenie nie tylko dla danego wydziału lub jednostki pozawydziałowej, ale dla całej wspólnoty.



Mgr Patrycja Zemła jest absolwentką studiów magisterskich na kierunku filologia polska oraz studiów podyplomowych w zakresie psychologii. W CeWSA PK zajmuje się treściami w mediach społecznościowych, szkoleniami oraz prowadzi cotygodniowe sesje relaksacyjne. Fot.: Ze zbiorów Patrycji Zemły

1. Zob.: <https://bip.malopolska.pl/pk,m,467776,kodeks-etyczny.html>

2. Zob.: <https://cewsa.pk.edu.pl/>

Sprawiedliwość powinna kierować wszystkimi procesami oceniania — bez względu na to, czy ocenie podlega student, doktorant czy pracownik. Ocenianie nie może wynikać z sympatii, uprzedzeń, nacisków ani czynników niemerytorycznych. W sprawiedliwej wspólnocie każdy ma równe szanse na rozwój, awans, nagrodę, a także na dostęp do możliwości, które daje uczelnia. Tak rozumiana sprawiedliwość buduje zaufanie, które jest niezbędne do współpracy i rozwoju.

Ważną wartością jest także tolerancja — rozumiana jako szacunek dla drugiego człowieka, niezależnie od poglądów, pochodzenia etnicznego, tożsamości kulturowej i religijnej, a także o różnym sposobie doświadczania i wyrażania swojej tożsamości. Tolerancja oznacza zakaz jakiegokolwiek dyskryminacji oraz zobowiązanie do budowania kultury dialogu, w której różnice nie są powodem konfliktu, lecz wzajemnego uczenia się i dążenia do porozumienia. Wspólnota oparta na wzajemnym poszanowaniu różnic staje się silniejsza, bardziej otwarta i bardziej twórcza.

Pracowitość w środowisku akademickim ma wymiar szczególny. Wyraża się w aktywności, osobistym zaangażowaniu i gotowości do podejmowania wysiłku na rzecz wspólnego dobra Uczelni. To także konsekwentna dbałość o efektywność, odpowiedzialne wykonywanie powierzonych zadań oraz gotowość do przekraczania minimum wymagań. Pracowitość oznacza ciągłe doskonalenie — zarówno warsztatu naukowego, umiejętności dydaktycznych, administracyjnych, jak i kompetencji miękkich, niezbędnych we współpracy. To postawa, która zachęca do dążenia do perfekcji, ale rozumianej jako codzienna, systematyczna praca nad sobą, a nie presja na nieomyślność. W ten sposób pracowitość staje się nie tylko indywidualną cechą, lecz również elementem kultury uczelni, która rozwija się dzięki zaangażowaniu i odpowiedzialności każdego z jej członków.

Władze Politechniki Krakowskiej — rektor, dziekani, dyrektorzy jednostek — mają szczególną rolę w czuwaniu nad przestrzeganiem zasad kodeksu etycznego poprzez dawanie dobrego przykładu oraz reagowanie na nadużycia. Jednak odpowiedzialność za etyczne funkcjonowanie uczelni nie spoczywa wyłącznie na nich — każdy z nas jest współodpowiedzialny za to, jak wygląda nasza codzienność. Pracownicy uczelni zobowiązani są do wysokiej kultury osobistej, współpracy, lojalności wobec zespołu i łagodzenia konfliktów. Powinni dbać o rozwój zawodowy, aktualizację wiedzy oraz stosowanie nowoczesnych metod pracy. Również studenci i doktoranci stanowią ważną część wspólnoty i mają obowiązek dbać o jej dobre imię zarówno w trakcie studiów, jak i po ich zakończeniu.

W sytuacjach, gdy podstawowe zasady etyczne — takie jak szacunek, równość, godność — zostają naruszone, CeWSA PK pełni funkcję kluczowego punktu wsparcia i interwencji. Właśnie do CeWSA PK mogą zwrócić się z prośbą o pomoc osoby należące do Społeczności Akademickiej PK — studentki i studenci, doktorantki i doktoranci oraz pracownicy naukowcy i administracyjni.

W praktyce pomoc, którą oferuje CeWSA PK, obejmuje:

- Przyjmowanie i rejestrowanie zgłoszeń dotyczących mobbingu, dyskryminacji i molestowania — zarówno indywidualnych, jak i zgłoszeń przekazywanych przez władze uczelni, dziekanów, rzecznika praw studenta lub rzecznika praw doktoranta, inne uprawnione osoby — gdy ktoś doświadcza niewłaściwego traktowania.
- Wszczywanie procedur wyjaśniających — zgłoszenia są rozpatrywane kompleksowo, aż do momentu pełnego wyjaśnienia sprawy i zaleceń odpowiednich działań.
- Zapewnienie poufności — struktura CeWSA PK oraz regulamin działania gwarantują, że zgłoszenia i informacje będą traktowane z należytą dyskrecją.
- Jeżeli doświadczenie mobbingu, molestowania czy dyskryminacji wpłynęło negatywnie na stan psychiczny lub emocjonalny danej osoby, CeWSA PK współpracuje z Akademickim Punktem Konsultacji Psychologiczno-Pedagogicznych PK (APKPP PK), oferując pomoc i rozmowy z psychologiem.
- Działania profilaktyczne — CeWSA PK prowadzi szkolenia, warsztaty wydarzenia, e-kursy i inne inicjatywy edukacyjne, także poprzez media społecznościowe, które mają uwarżliwiać na zagrożenia psychospołeczne, uczyć rozpoznawania mobbingu, molestowania i dyskryminacji oraz promować kulturę wzajemnego szacunku i odpowiedzialności.

CeWSA PK działa na podstawie wewnętrznych regulacji, mianowicie: Wewnętrznej Polityki Antydyskryminacyjnej³ oraz Wewnętrznej Polityki Antymobbingowej⁴. Określają one zarówno procedury postępowania w przypadku zgłoszeń dotyczących mobbingu, dyskryminacji lub molestowania, jak i formę pomocy.

Wszystkich przedstawicieli środowiska akademickiego łączy wspólne zobowiązanie: ujawniać wypadki łamania kodeksu etycznego i przeciwstawiać się im. Milczenie wobec nieetycznych zachowań utrwała je i szkodzi wspólnocie. Reagowanie jest formą troski — o siebie, o innych i o jakość nauki i pracy na naszej uczelni. Dlatego tak ważne jest budowanie kultury wzajemnego szacunku, otwartości i odpowiedzialności.

3. Zob.: <https://bip.malopolska.pl/pk,a,2688909,zarzadzenie-nr-73-z-16-lipca-2024-r-w-sprawie-wprowadzenia-zmian-w-wewnetrznej-polityce-antydyskrymi.html>.

4. Zob.: <https://bip.malopolska.pl/pk,a,2678605,zarzadzenie-nr-42-z-23-kwietnia-2025-r-w-sprawie-wprowadzenia-zmian-w-wewnetrznej-polityce-antymobbi.html>.

Zgodnie z tradycją

Wigilia akademicka i studenckie mikołajki

ZDJĘCIA: JAN ZYCH



Przemawia Maciej Czyż, przewodniczący SSPK, z lewej: Piotr Zyguła pełnomocnik SSPK ds. kół naukowych oraz Magdalena Ptaszkiewicz, wiceprzewodnicząca SSPK i wicekoordynator akcji „Mikołajki — Studenci Dzieciom 2025”. W imieniu studentów Piotr Kons, koordynator akcji, złożył na ręce rektora Andrzeja Szaraty podziękowania dla społeczności PK



Jak co roku w grudniu, pracownicy, doktoranci i studenci Politechniki Krakowskiej spotkali się, by wspólnie kolędować i złożyć sobie życzenia. W otoczeniu starych drzew, na głównym dziedzińcu uczelni przy ulicy Warszawskiej 24, w śpiewaniu towarzyszył zgromadzonym chór PK „Cantata”. Powiało optymizmem i nadzieją, także gdy przedstawiono wyniki Akcji Charytatywnej „Mikołajki — studenci dzieciom”. Na pomoc dla małych mieszkańców domów dziecka, placówek opiekuńczo-wychowawczych, domu samotnej matki i hospicjum, a także dla dzieci przewlekle chorych studentom PK udało się zebrać w niecałe dwa tygodnie (od 24 listopada do 5 grudnia ubiegłego roku) prawie 50 401 złotych. Przewodniczący Samorządu Studentów PK Maciej Czyż oraz organizatorzy akcji Piotr Kons oraz Magdalena Ptaszkiewicz podkreślali, że prawdziwa wartość kryje się w zaangażowaniu, które sprawie ofiarowało 127 wolontariuszy, organizując

kwestę do puszek i *on-line*. Sprawdziła się też popularna od lat forma przygotowywania mikołajowych paczek na podstawie napisanych przez dzieci listów. Prezenty otrzymało 695 podopiecznych.

Po miłym przedświątecznym spotkaniu można było odpocząć... na tronie, który studenci Wydziału Architektury wykonali z betonu podczas warsztatów architektury betonowej. Obiekt elegancko ustawiono na terenie kampusu uczelni. Za organizację i miłą atmosferę wydarzenia odpowiadał Samorząd Studentów PK i Samorząd Doktorantów PK.

• |K.T.|



Od lewej: Tomasz Kozłowski i Andrzej Szarata



Terapia sztuką „Jesienne spotkania”

24 listopada — 11 grudnia 2025 r.



Wystawa prac VII Międzynarodowego Pleneru Interdyscyplinarnego w Reszlu. Terapia sztuką — to motto plenerów, które organizowane są od 2018 r. w Reszlu, urokliwym miasteczku województwa warmińsko-mazurskiego. Wystawa znalazła się w Krakowie za sprawą uczestników pleneru; chronologicznie uczestnikami warsztatów byli: śp. Ryszard Grazda, Krzysztof Ludwin i Marcin Barański — artyści godnie reprezentujący Kraków i Politechnikę Krakowską zarówno pędzlem, jak i doświadczeniem pedagogicznym. • |D.Z.|

Dyplom WA 2025

15 grudnia 2025 r. — 22 stycznia 2026 r.



Po raz czwarty w Galerii „Gil” odbył się wernisaż wystawy najlepszych dyplomów inżynierskich i magisterskich studentów Wydziału Architektury PK. Wystawa obejmuje prace wyróżnione i nagrodzone, które zostały wyłonione spośród 66 opracowań zgłoszonych przez komisje dyplomowe. W skład komisji wchodził: dr inż. arch. Agnieszka Wójtowicz-Wróbel, prodziekan WA PK; dr hab. inż. arch. Katarzyna Hodor, prof. PK, prof. dr hab. inż. arch. Dominika Kuśnierz-Krupa, przedstawiciel Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków; mgr inż. arch. Magdalena Buczyńska, prezes krakowskiego oddziału SARP, mgr inż. arch. Witold Zieliński, wiceprzewodniczący Rady Małopolskiej Okręgowej Izby Architektów RP, dr inż. arch. Łukasz Stożek, prof. PK, pełnomocnik dziekana WA ds. konkursów, przewodniczący komisji, sędzia referent.

Wśród prac dyplomowych inżynierskich w kategorii „architektura i urbanistyka” zwyciężył inż. arch. Piotr Mazur. Nagrodę specjalną dziekana WA PK otrzymała inż. arch. Maja Sobczak. W kategorii „konserwacja zabytków” wyróżniono pracę inż. Mai Ciurkot. W kategorii „architektura krajobrazu” zwycięską okazała się praca inż. arch. kraj. Mai Juchy. Dodatkowo komisja oceniła prace dyplomowe z kierunku architektura krajobrazu, obronione latem tego roku. Do tego konkursu zakwalifikowano siedem prac, przyznano dwa wyróżnienia oraz nagrodę główną. Pierwsza nagroda przypadła inż. arch. kraj. Angelice Dudzie. • |Ł.S.|

Karnawał na WhatsAppie

Jak tu pisać na WhatsAppie,
kiedy on wciąż błędy chłapie.
Co napiszę, to poprawia
i do bzdur w tekście namawia.
Piszę, że widziałem „cholewy”,
on poprawia: „do cholery”.
Ja: że już tego „nie znoszę”,
on: że „kładą mnie na nosze”.
Ja poprawię, on na nowo,
a potem, że mam coś z głową —
odpisują respondenci.
I już mnie tu zakłąć nęci...
„Nie poprawiaj, ty, cholero!”
na to on: że ja bolero
lubię tańczyć na sylwestra.
Lecz jak dobra jest orkiestra,
to naprawdę: kocham walca!
(I niech nie depcze po palcach).
TAŃCZ, a nie pisz na WhatsAppie,
bo on ciągle błędy chłapie.
Taniec to wcale nie wróg:
flircik — za pomocą nóg!



Fotoreportaż Jana Zycha



Model armaty z czasów amerykańskiej wojny o niepodległość, przekazany na ręce rektora PK przez Oddział Historyczny 13 c. i k. Regimentu Piechoty „Krakowskie Dzieci”, wykonany przez mgr. szt. Eligiusza Dudę, ufundowany przez dr. inż. arch. Krzysztofa Wielgusa jako „uzbrojenie” modelu wieży Tadeusza Kościuszki na 80-lecie uczelni

